

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

Prorektor Nils Ekedahl, Södertörns högskola (Ordförande och sakkunnig)

Peder Hofmann, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm/Gymnastik- och idrottshögskolan (Sakkunnig)

Aud Valborg Tønnessen, Universitet i Oslo (Sakkunnig)

Maria Södling, Svenska kyrkan (Arbetslivsföreträdare)

Jenny Jensdóttir, Högskolan i Jönköping (Studentrepresentant)

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation

---

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 3), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömggruppen

Nils Ekedahl
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola

Lärosäte Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola	ID-nr A-2021-03-5134
Bedömningsområde: Styrning och organisation Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet <i>Inte tillfredsställande</i> <p>Lärosätet bedöms ha strukturer, processer och rutiner som tillsammans har potential att bilda ett kvalitetssystem som säkerställer hög kvalitet i utbildningarna. I sin nuvarande utformning är systemet dock påfallande komplext, vilket försvårar transparens och delaktighet, samtidigt som det i andra delar är underutvecklat, däribland vad gäller formerna för periodisk granskning inom den 3-åriga kvalitetscykeln. Bedömargruppen har även funnit brister i systematiken när det gäller säkerställandet av att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningarnas behov, liksom i kopplingen mellan nationella mål, program mål och kursmål samt säkrandet av studenternas lagstadgade rätt till inflytande. De nämnda bristerna relaterar till flera av granskningens bedömningsområden och kommer att kommenteras utförligare nedan, men då de rör kvalitetsarbetets organisation påverkar de bedömningen av det här aktuella området. Bedömargruppen anser vidare att lärosätet bör tydliggöra kvalitetsarbetets koppling till verksamhetens mål. Idag finns dubbla, överlappande målformuleringar, vilket gör det svårt att i kvalitetsfrågor arbeta konsekvent och systematiskt i relation till mål och strategier, och lärosätet uppmanas att klargöra sina målformuleringar. Bedömargruppen anser att de nämnda bristerna sammantagna är så pass omfattande att bedömningsområdet <i>Styrning och organisation</i> inte är tillfredsställande.</p> <p>Samtidigt vill bedömargruppen framhålla att lärosätets kvalitetssystem har en rad förtjänster och styrkor, vilka tillsammans ger potential för ett framgångsrikt kvalitetsarbete. Lärosätet präglas av en levande kvalitetskultur, buren av både medarbetare och studenter, och att strävan efter hög kvalitet genomsyrar både kärn- och stödverksamhet har varit mycket tydlig, både i skriftliga underlag och i intervjuerna vid platsbesöken. Även om strukturen torde kunna förenklas finns en klar ansvarsfördelning i kvalitetsarbetet, med avgränsade roller och arbetsuppgifter, och även om kvalitetssystemet nyligen har införts finns goda exempel på hur det leder till förbättring av utbildningarna, inte minst i arbetet med kursvärderingar och kursanalyser. Lärosätet ser till att information om verksamhetens kvalitet och om genomförda förändringar kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt, till både interna och externa intressenter. Bedömargruppen anser att det kvalitetssystem som har beskrivits i underlag och intervjuer har goda förutsättningar att efter komplettering och förtydliganden visa sig effektivt och utvecklingsdrivande.</p> <p>Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lärosätet har hög ambition i sitt kvalitetsarbete och har format ett kvalitetssystem med god potential att åstadkomma förbättring av utbildningarna. • Lärosätet har en levande kvalitetskultur, där både medarbetare och studenter är delaktiga. • Chefer inom kärnverksamheten är disputerade och har vetenskaplig kompetens. <p>Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetssystemet är komplext och mångförgrenat, med risk för fragmentisering och försvagad transparens. Förenklingar bör därför eftersträvas.	

- Lärosätet uppmanas att i den 3-åriga utvärderingscykeln införa granskningar med vetenskapligt sakkunnig peer review, utförd av granskare utan koppling till den egna kyrkotraditionen.
- Utvärdering av studenternas måluppfyllelse bör integreras i den 3-åriga utvärderingscykeln. Lärosätet bör förstärka inslaget av kollegial granskning utförd av personer med vetenskaplig kompetens vid rekrytering av lärarpersonal.
- Lärosätet bör tydliggöra kopplingen mellan kvalitetssystemet samt lärosätets mål- och strategier, och klargöra målformuleringarna, eftersom medarbetarna upplever att kvalitetssystemet är arbetskrävande.

Lärosätet bör systematisera Anpassningar för individuella studenter.

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Inte uppfylld

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en levande kvalitetskultur och ett kvalitetssystem som har potential att säkerställa kvaliteten utbildningsverksamheten. Systemet har dock påfallande många funktioner och organ för att höra hemma på ett lärosäte med totalt cirka 40 medarbetare, samtidigt som kopplingen till lärosätets mål brister i tydlighet. Därtill bedöms formerna för periodisk granskning inom den 3-åriga kvalitetscykeln vara alltför svagt utvecklade och inte uppfylla vedertagna krav på vetenskaplig bedömarkompetens och konfessionell obundenhet. Kvalitetssystemet är så nyligen infört (2021) att en full förbättringscykel inte hunnit genomföras. Av dessa skäl anser bedömargruppen att bedömningsgrunden inte är uppfylld.

Kvalitetssystemet – både som det beskrivs i självvärderingen och som det kan utläsas i lärosätets olika styrdokument – präglas av den akademiska utbildningsverksamhetens hemhörighet inom den ideella föreningen Akademi för ledarskap och teologi, en enskild utbildningsanordnare som erbjuder utbildning för tjänst främst inom Pingst – fria församlingar i samverkan, Evangeliska frikyrkan och Svenska Alliansmissionen. De utbildningar som fått examenstillstånd från UKÄ är organisatoriskt samlade i enheten Örebro teologiska högskola, men är samtidigt till viss del integrerade i Pastors- och ledarprogrammet. Detta ges av Akademi för ledarskap och teologi och innehåller också utbildningsmoment på folkhögskolenivå. Personalen har sin anställning vid Akademi för ledarskap och teologi. Verksamheten vid Örebro teologiska högskola leds av en studierektor direkt underställd rektorn för Akademi för ledarskap och teologi. Den aktuella granskningen avser primärt utbildningarna vid Örebro teologiska högskola, men eftersom kvalitetssystemet är gemensamt för hela Akademi för ledarskap och teologi kommer den organisationen som helhet att beröras.

Lärosätets kvalitetssystem utgår enligt självvärderingen från en äldre kvalitetssäkringsplan, men har sin nuvarande form sedan läsåret 2020/21. Det innebär att systemet varit i bruk knappt ett år vid genomförandet av lärosätetsgranskningen. Enligt självvärderingen är systemet utformat för att motsvara de krav som ställs i lag och förordning, i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* samt i UKÄ:s nationella kvalitetssäkringssystem för högre utbildning. Det relaterar också till de övergripande målen för Akademi för ledarskap och teologi och Örebro teologiska högskola. Systemet ska stödja en kvalitetskultur för både medarbetare och studenter och beskrivs i sin helhet i lärosätets *Kvalitetssäkringspolicy*, fastställd av styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi i mars 2021.

Av självvärderingen framgår att systemet består av två cykler, dels en 1-årig med bas i programrapporter och kvalitetsrapport, dels en 3-årig grundad på periodiska utvärderingar utförda av externa bedömare. Centrala ansvarsfunktioner har i första hand rektorn och studierektorn som är chefer i linjen och i andra hand kvalitetssamordnaren, kvalitetssäkringsrådet samt utbildnings- och

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

forskningsrådet. I självvärderingen ingår en tabell över kvalitetssystemets samtliga styrdokument och rapporter.

Lärosätets samlade kvalitetssystem framstår för bedömargruppen som ambitiöst och väl dokumenterat, men samtidigt påfallande komplext och mångförgrenat, med en rad separata råd och organ vid sidan av den organisatoriska huvudlinjen. Med tanke på att den samlade personalen uppgår till cirka 40 medarbetare finns en risk att det upplevs som organisatoriskt tungt. Intrycket är också att systemet har en något byråkratisk framtoning. Vid några tillfällen bekräftades intrycken vid platsbesöken, där en viss förvirring fanns över olika instansers uppdrag och sammansättning samt kommentarer om ökad "administrativ" arbetsbörda.

Samtidigt är flera delar av systemet otillräckligt utvecklade. Det gäller kopplingen mellan nationella mål, program mål och kursmål, vilken lärosätets processer enligt bedömargruppen inte säkerställer på ett systematiskt sätt, liksom avsaknaden av uppföljning och utvärdering av studenternas måluppfyllelse i de periodiska granskningar som ingår i den 3-åriga kvalitetscykeln. Dessutom saknas fastställda rutiner som säkerställer att vetenskaplig sakkunnigbedömning sker vid rekrytering av lärare. Vad gäller studentinflytande finns brister såtillvida att rutiner saknas som säkerställer att studenternas rätt till deltagande vid beslut om kurs- och utbildningsplaner samt när beslut fattas av enskild befattningshavare.

Bedömargruppen anser att de former för periodisk granskning som lärosätet har redovisat inte motsvarar de krav som normalt ställs på utvärderingar av denna typ. Uppläggningsen av den 3-åriga kvalitetscykeln är alltför osjälvständig och vilar i alltför hög grad på att UKÄ genomför granskningar av enskilda utbildningar. De utvärderingar som genomförs genom lärosätets medlemskap i *European Council for Theological Education* (ECTE) har uttalat konfessionell prägel och granskar utbildningen som yrkesförberedelse för arbete i församling och samfund. Baserat på rapporten från den senast genomförda granskningen anser bedömargruppen att ECTE:s modell för utvärdering saknar erforderligt vetenskapligt djup och inte säkerställer att granskarna har sådan vetenskaplig kompetens som krävs för att bedöma utbildningarnas forskningsförankring. Det gäller oaktat det faktum att ECTE är affilierad medlem av ENQA sedan 2007. Även hänvisningen till ECTE:s granskningar framstår alltså som otillräcklig. Lärosätet uppmanas att införa periodiskt återkommande granskningar med en teologiskt och religionsvetenskapligt sakkunnig peer review, utförd av granskare utan organisatorisk koppling till den egna kyrkotraditionen.

När det gäller kvalitetssystemets koppling till mål och strategier konstaterar bedömargruppen att de mål och strategier som formulerats för Örebro teologiska högskola framgår av kvalitetspolicyn. Formellt finns alltså en koppling mellan styrningen av kvalitetsarbetet och verksamhetens övergripande mål. Parallellt med dessa mål har dock Akademi för ledarskap och teologi ett dokument med titeln *Övergripande strategiska mål för högskolan inom Akademi för ledarskap och teologi*, vars mål delvis skiljer sig från de tidigare nämnda. Eftersom båda måldokumenterna gäller från samma datum (2021-03-05) uppstår enligt bedömargruppen en oklarhet om vilka mål som verkligen gäller för utbildningsverksamheten. Otydligheten innebär att det blir svårt för lärosätet att arbeta konsekvent och systematiskt i relation till mål och strategier. Lärosätet bör klargöra sina målformuleringar.

Dessutom är det beskrivna kvalitetssystemet så nyligen infört att det är svårt att avgöra hur effektivt det är. I de stycken där kvalitetssystemet redan har avsatt resultat – t.ex. i kursvärderingarna, kursanalyserna och programrapporterna – framgår effekten i form av identifierade utvecklingsområden. Men eftersom åtgärderna ännu inte har hunnit följas upp och utvärderas kan man inte säga något säkert om systemets långsiktiga effekter. Bedömargruppens bild är att kvalitetssystemet har förutsättningar att visa sig effektivt och leda till kontinuerlig kvalitetsutveckling, men i dagsläget måste frågan lämnas öppen.

Enligt mål och strategier för Örebro teologiska högskola är kollegial granskning ett centralt led i kvalitetsarbetet. Samtidigt noterar bedömaregruppen att lärosätet har valt att inte ha något övergripande kollegialt organ med vetenskapligt kompetenta ledamöter, utan i stället arbetar med separata råd för olika områden. Ett lärosätetsgemensamt kollegialt organ skulle kunna samla flera av de uppgifter som i dag är fördelade på de olika råden, tillsammans med frågor som kräver vetenskapliga bedömningar, exempelvis i samband med rekrytering av lärare. Bedömaregruppen anser att lärosätet bör överväga möjligheten att införa ett kollegialt organ med vetenskaplig kompetens som har kvalitetsfrågor som ett centralt arbetsområde. Gruppen uppfattar att en sådan struktur skulle kunna ge större enhetlighet och transparens i arbetet samtidigt som man behåller möjligheten till bred involvering av medarbetarna.

Avslutningsvis rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att strukturera upp dokumenthanteringen, så att det tydligt framgår när ett dokument beslutats, vem som fattat beslutet och vilka som deltagit i beredningen. Vid revideringar av styrdokument bör det tydligt framgå vad som reviderats och varför.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet har en kvalitetspolicy som är offentlig och fastställd av styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi. Bedömningsgrunden är därmed uppfylld.

Lärosätets kvalitetssäkringspolicy, fastställd i mars 2021 av styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi, omfattar all utbildningsverksamhet vid Örebro teologiska högskola. Den är publicerad på lärosätets webbplats och hålls tillgänglig för medarbetare, studenter och externa intressenter. Som dokument fastställt av styrelsen utgör kvalitetssäkringspolicyn en del av lärosätets strategiska styrning. Policyn relaterar till lärosätets övergripande mål för verksamheten.

Till formen är kvalitetssäkringspolicyn uppbyggd enligt del 1 i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area 2015*. Av policyn framgår att den är avsedd att ge en samlad bild av lärosätets kvalitetssystem. Att policyn omfattar all verksamhet inom Örebro teologiska högskola innebär att den täcker samtliga utbildningar som fått examenstillstånd från UKÄ.

Bedömaregruppen uppfattar att policyn är väl integrerad i lärosätets verksamhet och fyller en både strategisk och operativ funktion. Innehållet är mycket detaljrikt samt ger en utförlig bild av de mål, processer och rutiner som ligger till grund för lärosätets arbete med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Av policyn framgår vilka interna styrdokument som hör till lärosätets kvalitetssystem samt vilka interna befattningshavare och organ som ansvarar för att kontinuerligt se över policyn och föreslå eventuella revideringar till styrelsen.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Bedömaregruppen anser att ansvarsfördelningen inom lärosätets kvalitetsarbete i sin helhet är tydlig och ändamålsenlig. Det system som beskrivs i underlagen framstår som omfattande och komplext, men ansvarsfördelningen bedöms som ändamålsenlig genom att den leder till kontinuerlig förbättring av utbildningarna. Rapporter och verksamhetsplaner visar att utvecklingsfrågor identifieras och leder till åtgärder, men eftersom kvalitetssystemet är nytt är det svårt att fullt ut bedöma hur effektivt det är. De exempel på identifierade utvecklingsbehov, åtgärder och former för uppföljning som

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

bedömargruppen tagit del av genom programrapporterna och kvalitetsrapporten för det senaste året visar dock att ansvarsfördelningen fungerar.

Lärosätet redogör i självvärderingen för kvalitetsarbetets organisation och ansvarsfördelning, med hänvisningar till styrdokument som kvalitetssäkringspolicy, arbetsordning och delegationsordning. Bedömargruppen har dessutom läst programrapporterna för läsåret 2020/21 och kvalitetsrapporten för läsåret 2020/21 samt fått svar på frågor vid platsbesöken. Inom lärosätet finns enligt organisationsskissen tre nivåer under årsstämman för Akademi för ledarskap och teologi (styrelsen, rektorn och studierektorn), som alla ansvarar för kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet är fördelat på fyra områden: övergripande ledning och styrning, forskning, utbildning samt verksamhets- och ledningsstöd. Områdena motsvaras av organisatoriska enheter.

Det första intrycket för bedömargruppen av självvärderingen och övriga dokument är att lärosätets kvalitetssystem är komplext med en mängd funktioner och organ vars inbördes relationer inte omedelbart framstår som helt uppenbara (t.ex. relationen mellan kvalitetssäkringsrådet och utbildnings- och forskningsrådet, liksom mellan kvalitetssamordnaren och studierektorn för lärosätet). Platsbesöken visar dock att rollfördelningen i allt väsentligt är ändamålsenlig och fungerande (om än något svåröverblickbar). Sammantaget uppfattar bedömargruppen därför att lärosätet har en ändamålsenlig ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet, med en stabil struktur och preciserade roller samt relationer. Helhetsintrycket är att lärosätet bedriver ett väl organiserat kvalitetsarbete, där olika funktioner och roller samverkar på ett konstruktivt sätt.

Enligt självvärderingen har kvalitetssystemet två nyckelpersoner, dels studierektorn för högskolan som har det operativa ansvaret för kvalitetssäkringen, dels kvalitetssamordnaren som ansvarar för den årliga kvalitetsrapporten. Studierektorn är chef i linjen samt ansvarar för planering och uppföljning av utbildningarna, liksom för att de bedrivs enligt interna och externa styrdokument. Studierektorn ansvarar också för att upprätta årliga programrapporter, som innehåller en omfattande sammanställning av information och är underlag för den årliga verksamhetsplan för Akademi för ledarskap och teologi som fastställs av styrelsen på förslag av rektorn. Kvalitetssamordnaren har en rådgivande roll och ansvarar för samordning och övergripande ledning av kvalitetsarbetet, samt ingår tillsammans med rektorn, den administrativa chefen och studentrepresentanterna i kvalitetssäkringsrådet. Kvalitetssamordnaren upprättar en årlig kvalitetsrapport som svarar mot de områden som räknas upp i kvalitetssäkringspolicy, och som fastställs av kvalitetssäkringsrådet. Kvalitetsrapportens innehåll utgår till stor del från programrapporterna.

Formellt är lärosätets ansvarsfördelning klar och entydig, men bedömargruppen ser i praktiken en risk för dubbelkommando i uppdragen till studierektorn och kvalitetssamordnaren. Studierektorn är chef i linjen medan kvalitetssamordnaren har en rådgivande funktion, men i kvalitetsrapporten ingår likafullt uppdrag som gör att kvalitetssamordnaren fungerar styrande i organisationen. Det är också oklart hur den verkliga styrningen förhåller sig till den styrning som sker genom verksamhetsplanen för Akademi för ledarskap och teologi. Formellt är kvalitetsrapporten ställd till styrelsen, men utformningen är sådan att den i praktiken fungerar som årlig verksamhetsplan för Örebro teologiska högskola. Intrycket förstärks av att den avslutas med en handlingsplan, som beskriver förslag till kvalitetshöjande åtgärder som uppdrag för kommande år och vilka som ansvarar för genomförandet. Antalet uppdrag för läsåret 2020/21 är stort (nästan 50 stycken) och mottagarna är allt från styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi och rektorn till studierektorn, bibliotekarien och den sammankallande för arbetsmiljörådet.

Både rektorn för Akademi för ledarskap och teologi och studierektorn för högskolan har vetenskaplig kompetens. För enskilda utbildningsanordnare finns inget lagkrav på sådan, men bedömargruppen ser positivt på att lärosätet sett till att de som fattar beslut om uppläggning, genomförande och kvalitet i utbildningarna själva är disputerade forskare. Eftersom lärosätet saknar ett övergripande kollegialt organ är det värdefullt att de som har chefspositioner i kärnverksamheten har egen forskarerfarenhet

och kan göra vetenskapligt kompetenta bedömningar vid beslut om kursplaner, utbildningsplaner och kurslitteratur, liksom vid bemanning av kurser. Bedömargruppen rekommenderar ändå att lärosätet skapar ett övergripande kollegialt organ.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Lärosätets processer och rutiner är utformade på sådant sätt att de systematiskt uppmuntrar lärare, studenter och personal till delaktighet och engagemang i kvalitetsarbetet. I självvärderingen beskriver lärosätet hur lärare, medarbetare och studenter involveras i kvalitetsarbetet och ger exempel på hur ansvar och arbetsuppgifter är fördelade på olika aktörer på olika nivåer. Bilden av delaktighet och engagemang har bekräftats i platsbesökens intervjuer, med både medarbetare och studenter. Bedömningsgrunden är därmed uppfylld.

Kvalitetssäkringspolicyn understryker att kvalitetsarbetet ska syfta till en kvalitetskultur som präglar möten mellan lärare, personal och studenter och rymmer planering, genomförande och uppföljning som gemensamma aktiviteter. I självvärderingen framhålls kursvärderingar och kursanalyser som exempel på arbetsformer som involverar både studenter och lärare, liksom återkommande ämneskollegiemöten och pedagogiska seminarier för att involvera lärarpersonalen. De olika råd som finns på lärosätet framhålls också som mötesplatser för lärare, studenter och personal i övrigt.

Enligt självvärderingen deltar studenterna i kvalitetsarbetet både genom kursvärderingar och genom representanter i interna organ. Kursvärderingarna är viktiga i kvalitetssystemet och resultatet analyseras systematiskt. Återkoppling av resultaten till studenterna sker genom att kursanalyserna publiceras på lärplattformen och genom att kursplanerna beskriver de förändringar som gjorts. Även programrapporterna kommuniceras till studenterna via lärplattformen. I särskilda dialogmöten möter studenterna verksamhetsledningen för att diskutera utbildningsfrågor. Bilden bekräftades vid platsbesöken, när både lärare och studenter framhöll arbetet med kursvärderingar som givande och meningsfullt.

Bedömargruppen uppfattar från de samlade underlagen att det råder en atmosfär av delaktighet och engagemang på lärosätet bland både medarbetare och studenter. Lärare och övrig personal involveras i kvalitetsarbetet på flera sätt, liksom studenterna, om än med vissa begränsningar när det gäller deltagande i beslut (se vidare nedan under bedömningsområde 5). Att det finns en kvalitetskultur bekräftades vid platsbesöken, som gav inblick i en gemensam anda, präglad främst av studenternas framtida yrkesverksamhet inom olika samfund men med stark medvetenhet om vad som krävs av akademisk, forskningsförankrad högre utbildning. Intrycket från platsbesöken är också att lärosätet har förmåga att granska sig självt och kan hantera kritiska synpunkter på ett konstruktivt sätt.

Involveringen av personalen framstår som god, liksom förmågan till ansvarstagande på olika nivåer inom organisationen. Eftersom lärosätets personal totalt uppgår till omkring 40 personer (beroende på hur man räknar fördelningen mellan Akademi för ledarskap och teologi och Örebro teologiska högskola) ingår många medarbetare i flera av lärosätets kvalitetssäkrande organ. Särskilt gäller detta rektorn, den administrativa chefen, studierektorn för lärosätet och kvalitetssamordnaren. Samtidigt som det stora antalet råd och interna organ bidrar till att göra medarbetarna delaktiga finns en risk för överorganisering och fragmentisering av kvalitetsansvaret. Det relativt stora antalet organ som är involverade i kvalitetsarbetet riskerar dessutom att leda till minskad transparens, för både medarbetare samt studenter och externa intressenter.

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21**1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.***Uppfylld*

Lärosätet har en säkerställd koppling mellan uppföljning och styrning, både på strategisk och operativ nivå. Underlagen ger belägg för att brister och utvecklingsområden som identifieras i den interna kvalitetsuppföljningen leder till förbättringsåtgärder som sedan följs upp. Även om det samlade kvalitetssystemet är så nytt att förbättringsnyckeln ännu inte har hunnit slutföras, ger de exempel som bedömargruppen tagit del av (exempelvis i kvalitetsrapporten) stöd för att systemet är effektivt och välfungerade genom att det leder till förbättring av utbildningarna. En tydlig fördel är att lärosätet är litet.

Hur kopplingen mellan kvalitetssystemet och verksamhetsstyrningen ser ut beskrivs både i självvärderingen och kvalitetssäkringspolicyn. Den kan också utläsas i de verksamhetsplaner som ingått i bedömargruppens underlag. Lärosätets kvalitetssäkringspolicy beskriver hur programrapporter och kvalitetsrapporter är tänkta att ge underlag för planeringen av den fortsatta verksamheten. Och självvärderingen beskriver ett årshjul som visar hur rapporterna tillsammans med andra underlag tas upp i olika interna organ och läggs till grund för åtgärder och aktiviteter. Kvalitetsrapporten listar en rad åtgärder fördelade inom organisationen, och verksamhetsplanen för Akademi för ledarskap och teologi 2022 anger ytterligare uppdrag till olika funktioner och befattningshavare inom lärosätet. Kvalitetsrapporten för läsåret 2020/21 föreslår att det fortsättningsvis ska tydliggöras i verksamhetsplaner hur planerade åtgärder och aktiviteter genomfördes året innan och vilka resultat de fått. Verksamhetsplanen för 2022 innehåller ett inledande avsnitt om detta. Bedömargruppen anser att det är en ändamålsenlig åtgärd.

Självvärderingen ger tillsammans med övriga underlag belägg för att lärosätet säkerställer en systematisk koppling mellan kvalitetssystemets uppföljnings- och utvärderingsinsatser samt styrning och planering av den fortsatta verksamheten. Självvärderingen ger flera konkreta exempel på hur förbättringsbehov som identifierats i kvalitetsuppföljningen har lett till kvalitetshöjande åtgärder. Till exempel har arbetet med likabehandling lett till en rad åtgärder, bland annat har man bildat ett likabehandlingsråd. Ett annat exempel ger arbetet med hållbar utveckling, vilket i den senaste kvalitetsrapporten identifieras som ett eftersatt område. *Kvalitetsrapport för ÖTH 2020/21* föreslår ett antal åtgärder kopplade till detta område, vilka delvis återkommer i verksamhetsplanen för Akademi för ledarskap och teologi 2022. Vilken effekt åtgärderna har fått återstår för lärosätet att följa upp, men kvalitetsrapporten ger ett instrument för detta.

Den systematiska kopplingen mellan uppföljning och styrning är säkerställd. Hur den information som kvalitetssystemet genererar används för att utveckla själva kvalitetsarbetet är enligt bedömargruppen inte lika utförligt beskrivet i underlagen, men av kvalitetssäkringspolicyn framgår att informationen varje år ska ses över i kvalitetssäkringsrådet, som föreslår revideringar till styrelsen. I verksamhetsplanen framgår hur kvalitetssäkringsarbetet ska bedrivas och utvecklas under nästkommande verksamhetsår. Lärosätet har därmed en rutin för utveckling och förbättring av kvalitetssystemet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet har goda förutsättningar att under innevarande år uppfylla bedömningsgrundens samtliga krav, inklusive en komplett genomförd förbättringsnyckel.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen*Uppfylld*

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

Lärosätet har rutiner för att publicera och kommunicera den information och de förändringar som kvalitetssystemet genererar. Informationen bedöms få ändamålsenlig spridning inom lärosätet och nå relevanta externa intressenter. Bedömningsgrunden är därmed uppfylld.

Självvärderingen beskriver hur rapporter och andra dokument kopplade till lärosätets kvalitetssystem kommuniceras och behandlas i olika forum inom lärosätet och till vissa externa intressenter. På lärosätets webbplats publiceras programrapporter, kvalitetsplaner och resultat av externa kvalitetsgranskningar, liksom likabehandlingsplanen och hållbarhetspolicyn, som resultat av internt utvecklingsarbete. Programvärderingar, programrapporter, kvalitetsrapport och resultat av alumnenkäter tar upp i möten med all personal. Till studenterna sker kommunikationen i första hand via lärplattformen men också via kursplanerna, som ska beskriva de förändringar som lärosätet genomfört på basis av kursanalyserna. Resultat av alumnenkäter kommuniceras också till mentorena inom Pastors- och ledarprogrammet. Bedömggruppen konstaterar att resultat och åtgärder kopplade till kvalitetsarbetet får ändamålsenlig spridning inom organisationen.

I självvärderingen sägs inget om hur styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi – som är en länk till ägarsamfunden och andra externa intressenter – får tillgång till den information som kvalitetssystemet ger. Av övriga underlag framgår dock att rapporter och andra dokument kopplade till kvalitetssystemet presenteras och diskuteras där, exempelvis den årliga kvalitetsrapporten, som bygger på programrapporterna.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Lärosätet har arbetat aktivt för att rekrytera disputerade forskare och ge lärare möjlighet till ämnesmässig kompetensutveckling. Arbetet har varit framgångsrikt och lärarkåren har i dag genomgående god eller hög forskningskompetens. Även om lärarnas möjlighet till forskning i praktiken är i hög grad beroende av extern finansiering råder därmed goda förutsättningar för utbildningarnas forskningsunderbyggnad. Lärosätet har också tydliga ambitioner för lärarnas pedagogiska utbildning och kompetensutveckling, och behovet av utveckling har identifierats genom kvalitetssystemet. Infrastruktur, läranderesurser och former för studentstöd framstår som ändamålsenliga och effektiva. Däremot saknas strukturer som systematiskt säkerställer att lärarna motsvarar undervisningsbehovet. Processerna och rutinerna för en motiverad och transparent kompetensvärdering vid rekrytering är enligt bedömggruppen otillräckliga och i behov av förstärkning. Som helhet bedöms dock området som tillfredsställande.

Lärosätet har flera duktiga lärare med delvis hög forskarkompetens. Förutsättningarna för att bedriva en forskningsbaserad utbildning finns i lärarkollegiet. Lärosätet har också höga ambitioner som är knutna till det pedagogiska utvecklingsarbetet och har som mål att alla lärare ska ha en viss formell pedagogisk högskolekompetens. Däremot verkar lärosätet sakna system och strukturer som kan säkerställa en motiverad och transparent kompetensvärdering vid rekrytering av nyanställda. Rekryteringspolicyn gäller Akademi för ledarskap och teologi som helhet, och bedömggruppen har inte sett att det finns några skriftliga system som beskriver hur kompetens inom forskning och utbildning ska viktas eller värderas vid tillsättning av tjänster. Många av de akademiska tjänsterna är deltidsanställningar, och bedömggruppen har intrycket att de inte kan utlysas som vanliga tjänster. Däremot visade platsbesöken att tillsättningar i hög utsträckning baseras på kontakter genom etablerade nätverk, och att tillsättningen av akademiska tjänster sker genom utnämningar. Bedömggruppen kan därför inte se att lärosätet har system som säkerställer den akademiska kompetensen vid tillsättningar. Däremot har lärosätet utvecklat riktlinjer för oavlönad docentur samt befordran till professor. Det här är krav som också borde kunna användas eftersom lärosätet vill

etablera tydligare strukturer för att säkerställa forskningskompetens vid tillsättningar av tjänster, enligt målet att undervisningen ska vara forskningsbaserad.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har etablerat en process för befordran till professor, och två anställda har de senaste åren fått en sådan befordran (*Behörighetskrav och bedömningsgrunder för befordran till professor vid Örebro teologiska högskola inom Akademi för Ledarskap och Teologi*). Det finns ändå några problem som är knutna till processen för den slutgiltiga kvalitetssäkringen. Det är rektorn som fattar det slutgiltiga beslutet i sådana ärenden, efter att ha hämtat in sakkunnigutlåtanden från minst två externa experter. Det finns också en beskrivning av vilka krav som ska tillgodoseas för att kunna bli befordrad. Däremot framgår det inte hur lärosätet ska hantera en situation där de sakkunniga lämnar motstridiga yttranden om den sökande. En möjlighet är att låta utbildnings- och forskningsrådet delta i beslut om sådana frågor, vilket borde ge en bredare akademisk förankring.

Kritiken av lärosätets bristande säkerställande av akademisk kompetens vid tillsättning och befordran står inte i kontrast till att bedömargruppen anser att lärosätet har akademisk kompetens till att täcka undervisningsbehovet. Problemet är inte den kompetens som finns, utan att systemet och strukturerna har väsentliga brister som hindrar lärosätet att säkerställa att kompetensen bland lärarna motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Det är alltså skillnad på att lärosätet har kompetensen och att lärosätet har strukturer som säkerställer att den har den nödvändiga kompetensen.

Den kollegiala grunden är stark och framstår som grundläggande för den professionella utvecklingen av den enskilda läraren och forskaren. Bedömargruppen anser att det är en viktig resurs, men ser också att det kan bli ett stort ansvar för den enskilda medarbetaren att planera forskningstid. Det institutionella systemet verkar präglad av tidsbegränsade lösningar för finansiering av forskning och tilldelning av tid för forskning. Det är något som lärosätet kan utveckla bättre rutiner för.

Lärosätet har bra lokaler för utbildning och bra professionell infrastruktur för biblioteksresurser, lärosalar, föreläsningssalar, AV- och it-teknik, vilket ger goda möjligheter till inläring för studenterna.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Den kollegiala grunden och sammanhållningen är god.
- Relationerna mellan anställda och studenter är nära, vilket borgar för att frågor fångas upp.
- Lärosätet följer upp studenterna ofta.
- Infrastrukturen för forskning och studier som är knutna till biblioteksresurser är god och säkerställer studenternas inläring och utveckling.
- AV- och it-resurserna är goda.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet saknar säkra system och strukturer för prövning av akademisk kompetens vid tillsättning av akademiska tjänster.
- Systemet för att anställda ska kunna befordras till professor är inte tillräckligt utvecklat, för att säkerställa den akademiska kompetensen.
- Lärosätet har många tillfälliga lösningar som är knutna till utvecklingen av ämnen och forskning.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

2.1. Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov

Inte uppfyllt

Det är rektorn som har det överordnade ansvaret för att säkerställa att lärarnas kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Självvärderingen preciserar detta, och visar samtidigt att rekryteringspolicyn för Akademi för ledarskap och teologi är ett viktigt grundläggande dokument. Däremot verkar rekryteringspolicyn sällan tillämpas på akademiska tjänster. Det framgår inte i policyn hur man rekryterar lärare och forskare. Till exempel bör det finnas rutiner som innehåller krav på hur sammansättningen av en sakkunnig kommitté ska se ut, krav på den sakkunniga värderingen (till exempel viktning av vetenskaplig kompetens, undervisningskompetens samt kompetens inom ledning och administration) och där en provföreläsning ingår i värderingen. Anvisningar för detta saknas. Bedömargruppen anser att rekryteringspolicyn därmed inte är tillräckligt precis för att det ska gå att säkerställa att lärarnas kompetens motsvarar utbildningens behov. Bedömningsgrunden är därför inte uppfylld.

Av rekryteringspolicyn framgår att för anställningar som är längre än 6 månader eller chefsanställningar ska man använda intern annonsering eller annonsering i medlemsrörelsernas forum. Platsbesöken visar att tillsättning av lärar- och forskartjänster framför allt sker genom nätverksrekrytering och utnämningar, och att enskilda får erbjudande om anställning utanför utlysningen. Platsbesöken visar att lärar- och forskaranställningar inte brukar utlysas externt, eftersom de inte är heltidstjänster. Att en akademisk tjänst inte är en heltidsanställning är i sig inte något skäl till att inte utlysa den. Det största problemet är ändå att det inte har kommit något tydligt svar på vilka sakkunniga värderingar som har gjorts vid akademisk tillsättning. Men bedömargruppen får vid platsbesöken veta att rektorn har varit i kontakt med sakkunniga i Skandinavien i samband med befordran av lektorer till professor (se också *Behörighetskrav och bedömningsgrunder för befordran till professor vid Örebro teologiska högskola inom Akademi för Ledarskap och Teologi*). Både för oavlönad docentur och befordran till professor har lärosätet utvecklat några kriterier som är knutna till professionell värdering, och de är genomgående i linje med det som är vanlig praxis vid andra lärosäten. Det ställs inte några krav på könsbalans när den akademiska värderingen görs av fler än en. Någon rutin finns inte för hur beslut om befordran ska fattas om de externa sakkunniga är oeniga i sin bedömning.

Självvärderingen visar att lärosätet de senaste åren har rekryterat kvinnor till fasta anställningar (professor och adjunkt) och på det sättet åtgärdat den kritik som framfördes 2019 i samband med att lärosätet fick examenstillstånd för magister- och masterexamen. Det framgår också av underlagen att lärosätet har totalt 13,5 årsarbetskrafter, fördelade på 24 personer varav 6 har heltidstjänst. Ämneskompetensen verkar täcka undervisningsbehovet på ett lämpligt sätt. Däremot går det inte att utifrån underlagen eller platsbesöken avgöra hur lärosätet gör för att säkerställa verksamhetens behov av undervisning. Kunskap verkar i hög utsträckning vara en viktig faktor i rekryteringsarbetet.

Lärosätets rekrytering och säkerställande av relevant lärarkompetens verkar vara präglad av informella processer knutna till etablerade nätverk. Lärosätets regler och policy ger inte tillräckligt stöd för att säkerställa kompetensen. Bedömargruppen menar visserligen att lärosätet har lärare med relevanta ämneskunskaper för undervisning, men anser att strukturerna inte tillgodoser de formella kraven på att lärosätet säkerställer ämneskompetensen.

2.2. Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Lärosätet har en miljö som främjar personalens kompetensutveckling av både ämneskunskaper och pedagogisk förmåga. Det gäller även om resurserna är begränsade och insatserna för att utveckla ämneskompetens är i hög grad beroende av extern forskningsfinansiering. Lärosätet har identifierat

högskolepedagogisk utbildning som ett utvecklingsområde. Även om insatserna har viss prägel av tillfälliga lösningar och av resursskäl ofta inskränker sig till en uppmuntrande hållning, följer arbetet en grundläggande systematik, och bedömargruppen noterar att lärosätet har varit framgångsrikt i att förstärka lärarkollegiets akademiska och vetenskapliga kompetens. Bedömningsgrunden anses uppfylld.

Tidigare ställdes inga krav på att lärare vid enskilda lärosäten skulle ha formell pedagogisk kompetens. Sådana krav ställer heller inte lärosätet själv på sina läraren. Däremot finns det förväntningar om att personalen ska driva ett pedagogiskt utvecklingsarbete, och ett mål är att alla ska ha minst 15 högskolepoäng i högskolepedagogik. Det finns utrymme i lärartjänsterna för att kompetensutveckla sig inom pedagogik. Enligt *Kvalitetspolicy för Örebro Teologiska Högskola* från den 5 mars 2021 uppmuntras personalen till att vetenskapligt kombinera forskning och utbildning. Det framgår också att personalen varje år erbjuds medarbetarsamtal med rektorn, där kompetensutveckling är ett tema. Personalen uppmuntras att förnya sina pedagogiska arbetsmetoder genom att använda ny teknik. På det internationella området uppmuntras lärarna att delta i utbyten inom ramen för Erasmus+. Självvärderingen bekräftar att medarbetarsamtalen är ett viktigt instrument i arbetet med att främja kompetensutveckling. Samtalen ska leda till en överenskommelse om mål och anpassning.

När det gäller pedagogiskt utvecklingsarbete framgår det av verksamhetsplanen för 2022 att det är något som ska prioriteras mer och att området har varit försummat. Studierektorn ansvarar för att det framöver ska genomföras regelbundna pedagogiska seminarier. Lärosätet ska också antingen sätta igång intern vidareutbildning eller ge en översikt över kurser vid andra institutioner som kan ge pedagogisk meritering för lärarna. Lärosätet verkar vara på rätt spår här. Personalen lyfte under platsbesöken fram att lärosätet varje år erbjuder ett seminarium om pedagogik för alla. Seminarierna har hämtat in extern kompetens och bland annat fokuserat på vägledning av studenter. Uttrycket «uppmuntra» som återkommer i kvalitetspolicyn framstår som vagt med tanke på hur förväntningar och ambitioner ska förverkligas. Samtidigt är det positivt att lärosätet så tydligt sätter upp mål på området och på så sätt skapar en främjande miljö för personalen där de kan utveckla kompetensen på området.

Lärosätet har begränsade ekonomiska resurser för personalen att utveckla sin ämneskompetens. En lösning är att organisera personalen i ämneskollegier. Det finns tre sådana (bibelvetenskap, systematisk teologi och praktisk teologi). Bibelvetenskap har två professorer och räknas som den starkaste vetenskapliga miljön vid lärosätet. Övriga ämnen har inte professorer. Syftet med organisationen av lärare i ämneskollegier är att stärka forskningsaktiviteten, och bidra till att säkerställa en god progression inom utbildningarna. Organisationens lyftes fram under platsbesöken som viktig för att stärka kollegialt samarbete och kvalitet. För bedömargruppen är det däremot svårt att bedöma effekten av ämneskollegierna, eftersom de ännu inte har utvärderats. Det framstår ändå som ett fruktbart grepp, förutsatt att resurserna görs tillgängliga, och något som kan bidra till att stärka den forskningsbaserade undervisningen.

Ett samarbete med Göteborgs universitet och två norska teologiska lärosäten lyfts fram som en del av kvalitetsarbetet knutet till utvecklingen av lärarnas kompetens, enligt kvalitetsrapporten för 2020–2021, utan att det framgår vad samarbetet konkret består av. Här skulle det vara en fördel om lärosätet konkretiserade hur samarbetet med externa lärosäten stärker kompetensutvecklingen. Är det för att de andra lärosätena har högre kompetens inom forskning och utbildning, så att lärosätet får del av deras resurser? Enligt bedömargruppen befinner sig de tre lärosätena på mycket olika nivå, från ett forskningsintentivt bredduniversitet som Göteborgs universitet till två norska lärosäten med högskolestatus. För att klargöra hur samarbetet kan bidra till kompetensutvecklingen, kan lärosätet ge exempel på vad man gör inom samarbetet och vilka effekter man vill se.

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

I olika hög grad finns det tid till forskning och ämnesutveckling inom ramen för tjänsterna, beroende på lärarens kompetensnivå. Hur omfattade den delen i praktiken är, beror också på den enskilda lärarens tjänstgöringsgrad. Lärosätet har inte regelbundna forskningsterminer (sabbatsår), men rektor kan ge ekonomiskt bidrag och undervisningsfri tid för forskare som ansöker om det. Vid platsbesöken kom det fram att personalen har möjlighet att resa på konferenser och vara forskarlediga, samt att det görs möjligt genom att kolleger ställer upp och täcker upp undervisningen för varandra. Det kollegiala samarbetet är alltså en förutsättning för att lärarna kunna följa forskning och ämnesutveckling. Eftersom lärosätet bedriver forskning och utvecklingsarbete med små medel blir detta konkreta samarbete avgörande. Utifrån underlagen och platsbesöken verkar ordningen präglas av tidsbegränsade lösningar. Det kan hänga samman med att lärosätet först och främst fokuserar på utbildning och att forskningen spelar mindre roll. Eftersom lärosätet vill satsa mer på forskning, bör det tas fram tydligare system för att främja möjligheten till forskningstid för lärare.

Inom bibelvetenskap finns det i dag två professorer, vilket visar att lärosätet lockar till sig personer med forskarambitioner. Det framgår inte av underlagen eller platsbesöken om det är ett mål att även andra ämnesområden ska ha liknande höga kompetenser. I stället får bedömargruppen intrycket att lärosätet för ögonblicket har slagit sig till ro med de mål som nåtts för befordran till professor och jämställdhet (se verksamhetsplanen för 2022). Lärosätet fokuserar på att bygga upp kompetensen nerifrån och prioritera anställda utan mastergrad eller doktorsgrad, samt ge möjlighet för personalen att kvalificera sig till docentmeritering.

2.3. Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Lärosätets arbete med infrastruktur, studentstöd och läranderesurser präglas i hög grad av verksamhetens relativa litenhet, som ger möjlighet till nära kontakt med studenterna i det vardagliga arbetet. En viss risk för splittring och skillnader i studieförutsättningar finns genom att undervisningen är fördelad på flera lokala studiecentrum på olika platser i landet, men lärosätet har processer och rutiner som säkerställer goda studieförutsättningar överallt. Lärosätet har etablerat stabila former för hybridundervisning, och den påfallande höga prestationsgraden visar att studenterna får goda villkor att genomföra sina studier. Bedömningsgrunden är uppfylld.

Enligt självvärderingen finns studenterna på ett campus i Örebro och 6 studiecentrum i andra delar av Sverige, och på alla ställen finns ändamålsenliga lokaler och tillräckliga resurser i form av undervisningssalar, studieplatser och biblioteksresurser. Den decentraliserade strukturen präglar också undervisningsformerna med fysiska och digitala möten samt hybridmöten. Det kräver goda AV- och it-resurser, vilket lärosätet har.

Lärosätet erbjuder också extra uppföljning av studenterna genom individuell vägledning på studiecentrumen. Lärosätet har god överblick över studenterna, och studenterna får ofta återkoppling. När en student verkar falla ifrån, erbjuds extra vägledning. Stödet som ges är enligt självvärderingen både stöd i undervisningen och studiesocialt stöd. Särskilt stöd ger lärosätet till studenter med olika former av funktionsnedsättning, vilket totalt berör cirka 23 studenter. Uppföljningen har däremot en något informell prägel. Det kan bero på att lärosätets styrelse som genomgående verkar förlita sig på närhet som organisatorisk princip, utan att det alltid blir tydligt förankrat i systemet. Den informella prägel ger å ena sidan lärosätet flexibilitet, men kan å andra sidan bidra till önskad särbehandling. Bedömargruppen anser att detta är något som lärosätet behöver arbeta vidare med.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att biblioteket består av cirka 90 000 volymer fördelade på campus och studiecentrum. Från 2020 har lärosätet prioriterat inköp av e-böcker, för att kunna göra böckerna lätt tillgängliga. Lärosätet har inlett ett samarbete med Enskilda Högskolan, vilket ökar tillgången till resurser.

Den decentraliserade organisationen av studenter betyder att det är relativt små studentmiljöer på vissa platser. På kurserna deltar omkring 5–15 studenter, enligt platsbesöken. Studiecentren är ofta placerade i en kyrka som har undervisningslokaler. Studenterna förväntas vara på plats på sitt studiecentrum två dagar i veckan. Lärosätet har inte några synpunkter på om studenterna studerar hemifrån, men de uppmuntras att delta i digital undervisning tillsammans med andra. Lärosätet har haft svårt att engagera studenterna i råd och kommittéer, och den decentraliserade organisationen av studenternas vardag kan vara en förklaring till det. När det gäller studieresultatet verkar lärosätets organisation och system fungera tillfredsställande. Cirka 81 procent genomför studierna på grundnivå och 93 procent på avancerad nivå.

Sammantaget verkar lärosätet ha en god infrastruktur och bra stödsystem som säkerställer inläring och utveckling. Den decentraliserade organisationen har använts under en längre tid, och lärosätet har erfarenhet av vad som behövs för att studenterna ska utveckla sina kunskaper och genomföra utbildningen. Uppmärksamheten runt den enskilda studenten är anmärkningsvärd, och kan kanske ses i ljuset av att det är liten konkurrens om studieplatserna samtidigt som lärosätet fokuserar på relationella färdigheter för dem som ska gå pastorsutbildningen. Bedömaregruppen anser samtidigt att flera processer för uppföljning av enskilda studenter har i praktiken visat sig ha en informell prägel som kan öppna för särbehandling. Bra möjligheter för digitala inlärningsformer eller hybridlösningar verkar vara avgörande för att många genomför studierna.

2.4. Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Lärosätets genomströmning är god. De flesta studenter genomför utbildningen inom planerad studietid. Självvärderingen visar däremot en lägre genomströmning i den avslutande kursen på grundnivå. Därför flyttade lärosätet fram den självständiga kandidatuppsatsen 2019. Genomgående visar både skriftliga och muntliga exempel att lärosätet är flexibelt och kapabelt att handla snabbt för att tillmötesgå studenternas behov eller åtgärda brister i studieordningen. Därför anser vi att bedömningsgrunden är uppfylld.

Lärosätet genomför regelbundna kursvärderingar. De ger studenterna en möjlighet att påverka undervisningen och examen. Studenterna deltar också aktivt i möten med verksamhetsledningen, där de diskuterar problem i samband med genomförandet av studierna som en följd av hög arbetsbelastning. Detta följs upp i utbildnings- och forskningsrådet. Det verkar därför som att lärosätet har processer som säkerställer att studenterna får goda förutsättningar att genomföra utbildningen.

I möten med personalen har bedömaregruppen fått intrycket av stort engagemang för att hjälpa studenterna att nå sina mål och genomföra utbildningen. Samtidigt som bedömaregruppen anser att de rutiner och processer som finns verkar tillräckliga, konstaterar vi att det finns exempel på tillfälliga lösningar för enskilda studenter. Ett exempel som togs upp vid platsbesöken är att studenter som behövde extra stöd för att kvalificera sig för antagning till det teologiska mastersprogrammet, fick en specialdesignad kurs som gav dem nödvändiga förkunskaper. Lärosätet visar stor flexibilitet för att underlätta för sina få studenter. Enskilda lärare är beredda att gå långt för att tillmötesgå ovanliga behov hos studenterna. Detta är en styrka. Men sådana särbehandlingar av enskilda studenter kan också ha svagheter. Det kan ge fördelar för vissa studenter framför andra och ge fördelar som andra inte får. Under platsbesöken framgick att lärosätet inte har reflekterat tillräckligt över fördelar och nackdelar med att utveckla kurser på det här sättet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet i huvudsak har tillfredsställande processer och rutiner för utformning, genomförande och resultatuppföljning som säkerställer hög kvalitet i utbildningarna. Vad gäller kopplingen mellan nationella och lokala mål i 3.4 har dock gruppen funnit brister. Bristerna rör en av områdets centrala bedömningsgrunder, men då de inskränker sig till endast en av dessa får bedömningsområdet i sin helhet omdömet *tillfredsställande*. Bedömargruppen menar att lärosätet inte säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs med tydlig koppling mellan kursmål, programmål och nationella mål. Kopplingen mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer inom respektive kurs är däremot säkerställd. Men lärosätet har inte kunnat redovisa systematiska processer och rutiner som säkerställer att studenterna efter genomförd utbildning har nått samtliga programmål och nationella examensmål. Bedömningsgrunden är därför inte uppfylld.

Lärosätets processer och rutiner för utformning, genomförande och resultatuppföljning är generellt sett goda och ändamålsenliga. Ansvarsfördelningen är tydlig, och studenterna uppmuntras att ta aktiv del i lärandeprocesser och examination. Lärosätets arbete med kursvärderingar och kursanalyser framstår som föredömligt. Lärosätet tillämpar rättssäkra och ändamålsenliga rutiner för antagning, tillgodoräknande och utfärdande av examensbevis. Lärosätet har också en etablerad rutin för att ompröva beslut om studenter.

Ambitionen att utbildningarna ska vara forskningsförankrade är tydligt framskriven i de underlag som bedömargruppen tagit del av. Underlagen beskriver ett organiserat arbete för att säkerställa och utveckla utbildningarnas forskningsunderbyggnad, med utpekade ansvarsfunktioner och fastställda dokumentationsformer. Lärarna får i mån av resurser möjlighet till forskning enligt gällande riktlinjer och de uppmuntras att anknyta till egen forskning i undervisningen.

Lärosätet samlar systematiskt in information om utbildningarna och har en förbättringscykel där resultat från studenters kursvärderingar och lärares kursanalyser ligger till grund för årliga programrapporter samt en årlig kvalitetsrapport. Utifrån rapporterna identifieras utvecklingsbehov och genomförs förbättringar av utbildningarna. Lärosätet bedöms publicera och kommunicera uppföljningsresultat och förbättringsåtgärder till både interna och externa intressenter på ett ändamålsenligt sätt.

När det gäller bedömningsgrund 3.5 anser bedömargruppen – som framgår under bedömningsgrund 1.1 ovan – att de redovisade formerna för periodisk granskning inom lärosätets 3-åriga kvalitetscykel brister i konfessionell obundenhet och vetenskaplig kompetens. Dessutom saknas en utvärdering av studenternas måluppfyllelse. Lärosätets arbete med att fånga upp den information som hittillsvarande granskningar har givit bedöms dock bedrivs på ett systematiskt sätt och leda till förbättring av utbildningarna. Bedömningsgrunden anses därför uppfylld.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätets arbete med att säkra forskningsanknytningen har hög ambition och fungerar väl.
- Lärosätets kursvärderingssystem leder till förbättring av utbildningarna. Både lärare och studenter verkar uppleva systemet som välfungerande, men det finns också en medvetenhet om kursvärderingssystemets svagheter som lärosätet arbetar för att få bort.
- Lärosätet präglas av en öppen och förtroendefull dialog med studenterna som båda parter värdesätter.
- Lärosätet publicerar analyser och förbättringsåtgärder för både studenter, personal och det omgivande samhället på webbplatsen.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet saknar en systematisk koppling mellan kursmål, programmål och nationella examensmål. Lärosätet bör ta fram en förtydligad målmatris som tydliggör kopplingen. Lärosätet saknar en systematik i processen för att ta fram kursplaner. Lärosätet bör ta fram en dokumenterad handlägningsordning.
- Lärosätet bör involvera studenterna i arbetet med kurs- och utbildningsplaner.
- Lärosätet bör definiera begrepp som område, huvudområde och inriktningar.

Bedömningar av bedömningsgrunder:**3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.**

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Dokumentationen av den delen av kvalitetssystemet är tydlig, och det framgår vilka befattningshavare och organ som äger rätt att fatta beslut i arbetets olika led. Processerna för beredning är tydliga och ändamålsenliga. Bilden bekräftades vid platsbesöken, som visade att processer och ansvarsförhållanden är kända och förankrade bland lärare och medarbetare.

I självvärderingen beskriver lärosätet ansvarsfördelningen och rutinerna för ansökan om examenstillstånd till UKÄ samt beslut om inrättande respektive nedläggning av utbildning. I den beskrivs också ansvarsfördelningen och rutinerna för utveckling av utbildningarna, med hänvisningar till dokumenten *Rutin för utformning, inrättande och nedläggning av utbildning* (med en punktlista med kriterier för inrättande av nytt utbildningsprogram), *Lokal examensordning* och *Vägledning för kursansvariga*. I rektorns delegationsordning framgår hur beslutsrätten är fördelad för program- och kursutbud samt fastställande av utbildningsplaner och kursplaner. Studierektorn fattar enligt delegationsordningen ensam beslut om kurs- och utbildningsplaner. Utbildnings- och forskningsrådet spelar en viktig roll som beredningsorgan i processerna för utformning och utveckling av utbildningarna, men har bara en rådgivande funktion.

Självvärderingen beskriver hur lärosätet arbetar med kurs- och utbildningsplaner. Lärosätet skriver att varje kurs som ingår i respektive teologiskt program har lärandemål som formulerats i en kursplan som bidrar till att uppfylla examensmålen. Utbildningens innehåll och progression tydliggörs genom kursplaner och i respektive utbildningsplan för grundnivå respektive avancerad nivå.

Det framgår dock inte tydligt hur de olika kursplanernas lärandemål kompletterar varandra så att de motsvarar utbildningsplanens lärandemål. Även efter platsbesöken är det för bedömargruppen oklart hur lärosätet säkerställer systematiken för hur nya kursplaner växer fram från idé till fastställande (se vidare bedömningsgrund 3.4). Bedömargruppen efterlyser ett mer systematiserat arbetssätt som tydligare beskriver hur lärosätet säkerställer att varje program med sina respektive ämnesområden, och med varje programs kursuppsättning, på kursnivå har länkande lärandemål som sammantaget säkerställer den succesiva fördjupningen mot de nationella examensmålen. Vid platsbesöken har bedömargruppen frågat efter en handlägningsordning för inrättande och nedläggning av kursplaner, men någon sådan har lärosätet inte visat.

Bedömargruppen konstaterar också att det inte finns en fastställd mall för hur lärosätets utbildningsplaner ska se ut, vilket riskerar att skapa oreda och otydlighet för exempelvis begrepp

som område, huvudområde, ämnesområde och inriktningar. Lärosätets examensbenämningar framstår som inte helt konsekventa för bedömargruppen. Detta är därmed utvecklingsområden.

Vid platsbesöken har lärosätets storlek framhållits som en fördel med korta beslutsvägar och liten administrativ överbyggnad. Bedömargruppen kan sympatisera med önskan att den administrativa bördan hålls liten, men bedömer att tydligare handläggningsordningar och rutinbeskrivningar skulle öka systematiken i kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen konstaterar slutligen att den beskrivna ordningen för arbetet med utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar nyligen har införts (2021) och ännu inte har prövats i alla led (nedläggning av utbildning har inte förekommit). Flera av processdokumenten är också nyligen reviderade, utan att det tydligt framgår i vilka avseenden. Sammanfattningsvis anser ändå bedömargruppen att lärosätet har etablerat en övergripande systematik för arbetet, som är en god grund för fortsatt utveckling av processer och rutiner. Bedömningsgrunden är därför uppfylld.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Bedömargruppen finner att lärosätet har processer och rutiner som säkerställer att studenterna uppmuntras att ta aktiv del i lärandeprocesser och examination. Av självvärderingen och andra skriftliga underlag framgår att lärosätets mål är att kurserna ska utformas så att studenterna bjuds in till att aktivt medverka i undervisningen och att examinationen ska utformas på ett sätt som svarar mot det målet. Strävan efter studentmedverkan reflekteras i formerna för kursvärdering, och resultatet av kursanalyserna återkopplas systematiskt till studenterna. De kursvärderingssvar som refereras i programrapporten för kandidatprogrammet 2020/21 vittnar om att studenterna också i praktiken tar en aktiv roll i lärandeprocesserna. Den bild som bedömargruppen kommit fram till utifrån de skriftliga underlagen bekräftades vid platsbesöken av både lärare och studenter. Däremot har bedömargruppen inte kunnat finna belägg för att studenterna tar en aktiv roll som skulle kunna påverka och utveckla olika examinationsformer.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenternas aktiva roll i lärandeprocesserna betonas i planering och genomförande av utbildningarna. I dokumentet *Vägledning för kursansvariga lärare* framhålls att studenterna förväntas ta en alltmer aktiv roll i takt med progressionen genom studierna, vilket ger systematik åt målsättningen. Lärosätets mål är att lärande- och examinationsformerna ska variera, och examinationsformerna för respektive kurs följs upp i de årliga programrapporterna. Lärosätet hänvisar även till sitt arbete med högskolepedagogisk utbildning av lärarna.

Bedömargruppen konstaterar att det finns ett starkt engagemang för studentcentrerade lärandeformer både i personalstyrkan och hos studenterna. Vid platsbesöken framgick att studenterna har stora möjligheter att påverka hur kurserna bedrivs. Att lärosätet är litet är en fördel för studenterna, som snabbt och enkelt kan hitta tillfällen för samtal med lärarna om utbildningens genomförande och examination. På vilka sätt strävan efter studentaktivitet återspeglas i examinationerna har varit svårare att verifiera, och bedömargruppen menar att arbetet med det kan utvecklas framöver. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att utveckla dokumentet *Vägledning för kursansvariga* till att också innehålla konkretiseringar av hur lärare vid kursstart kan involvera studenterna att komma med förslag på hur kursen kan examineras för att på bästa sätt svara mot uppställda mål.

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

Lärosätet hänvisar i underlagen till en fråga som infördes i mallen för kursvärderingarna under vårterminen 2021, där studenterna ombes värdera hur deras förmåga till självständigt lärande uppmuntras och utvecklas i den aktuella kursen. Bedömargruppen ser positivt på den åtgärden, men konstaterar att den ännu inte har tillämpats i alla kurser, vilket gör det svårt att bedöma resultatet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsättningsvis bör sträva efter att bygga en mer proaktiv systematik, med konkreta åtgärder i syfte att säkerställa studentcentrerat lärande innan kursstart, för att sedan följas upp och utvärderas genom kursvärderingar eller andra enkäter.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet systematiskt säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten. Ambitionen att utbildningarna ska vara forskningsförankrade är tydligt framskrivna i de underlag som bedömargruppen tagit del av, som beskriver ett organiserat arbete för att säkerställa och utveckla utbildningarnas forskningsunderbyggnad, med utpekade ansvarsfunktioner (ämnesföreträdare, studierektorer, utbildnings- och forskningsrådet, forskningsledare) och fastställd dokumentation (programrapporter, kvalitetsrapporter, verksamhetsplaner). Lärarna får i mån av resurser möjlighet till forskning, och de uppmuntras att anknyta till egen forskning i undervisningen. Bilden av att lärosätet aktivt och systematiskt arbetar med att integrera forskning och utbildning bekräftades vid platsbesökens intervjuer med både lärare och studenter.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur man arbetar systematiskt för att säkerställa utbildningarnas forskningsunderbyggnad. Övergripande mål anges i forskningsstrategin och kvalitetssäkringspolicyn, och processer och rutiner kan följas i kvalitetssäkringspolicyn, kvalitetsrapporten för 2021, programrapporterna för 2021 samt i verksamhetsplanen för 2022. Kvalitetsrapporten redogör för hur forskningsinitiativ tagits t.ex. på området homiletik inom för magister- och masterprogrammet, efter att kvalitetsuppföljningen hade identifierat ett behov. I verksamhetsplanen för 2022 anges att en forskningsstrategi som antogs 2021 för Akademi för ledarskap och teologi ska införas med beskrivningar av hur lärosätet ska rekrytera forskningskompetent personal och genomföra forskningsrelaterade aktiviteter. Av forskningsstrategin framgår också att ett strategiskt arbete ska göras, för att fram till 2025 öka inflödet av externa forskningsmedel. Viktiga roller har forskningsledaren, som är direkt underställd rektorn, och studierektorn för lärosätet, liksom utbildnings- och forskningsrådet, som ska se till att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning i högskolans verksamhet. Bedömargruppen anser att dokumenten är goda exempel på hur ansvaret för utbildningarnas forskningsunderbyggnad säkerställs.

I lärosätets självvärdering och andra kompletterande dokument framträder en bild av en personalstyrka med stark och gedigen forskningsanknytning, där en stor del av de undervisande lärarna är disputerade och forskningsaktiva. Det finns också en tydlig strävan efter forskningsanknytning i form av litteraturval i form av avhandlingar och annan forskningsrelevant litteratur. Av självvärderingen framgår att lärosätet säkerställer forskningsanknytningen genom att den som är examinator för studenternas självständiga arbeten ska ha lägst doktorsexamen för utbildning på grundnivå och lägst docent för utbildning på avancerad nivå. Flera lärarrepresentanter gav vid platsbesöken exempel på hur de tar vara på möjligheterna att integrera egen pågående forskning i kurserna. Att så sker bekräftades i intervjuerna med studenterna.

Sammantaget anser bedömargruppen att bedömningsgrunden är väl uppfylld.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.*Inte uppfylld*

Bedömargruppen anser att lärosätet inte säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs med tydlig koppling mellan kursmål, programmål och nationella mål. Kopplingen mellan kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer inom de olika kurserna bedöms vara systematiskt säkerställd, liksom kopplingen mellan kurserna inom respektive ämnesområde. Men lärosätet har inte kunnat redovisa processer och rutiner som säkerställer att studenterna efter genomförd programutbildning har nått samtliga nationella examensmål. Bedömningsgrunden är därför inte uppfylld.

Enligt 6 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) ska all högre utbildning bedrivas i form av kurser, och det står lärosätet fritt att sammanföra kurser till utbildningsprogram. Nationella mål för generell examen på grundnivå och avancerad nivå anges i bilaga 4 till högskoleförordningen. Arbetet med examens- och lärandemål har mot den bakgrunden en central plats i planering och genomförande av högre utbildning, och bedömargruppen har granskat lärosätets processer och rutiner för detta i ett särskilt fördjupningsspår.

Lärosätet erbjuder en kandidatexamen inom huvudområdet teologi och religionsvetenskap, och inom detta huvudområde kan studenterna välja fördjupning inom ett av fyra ämnesområden (bibelvetenskap, kyrko- och missionsstudier, tros- och livsåskådningsvetenskap, religionshistoria och religionsbeteendevetenskap). Lärosätet har valt att inte ange några lokala examensmål, och målen i utbildningsplanen för teologiskt kandidatprogram (180 högskolepoäng) är desamma som de generella mål som anges för kandidatnivå i högskoleförordningens examensbilaga. De program som erbjuds på avancerad nivå bygger på samma princip, men här är huvudområdet angivet på ett annat vis, vilket skapar oklarhet. I och med att det råder otydlighet om vad lärosätet menar är område, huvudområde, ämnesområde och inriktning riskerar det att skapa även otydlighet gentemot studenterna, inte minst när det gäller utfärdande av examina.

Bedömningsgrunden syftar till att genom rutiner och processer säkerställa lärosätets förmåga att forma en progression inom utbildningen samt säkra kopplingen mellan kursnivå, programnivå och examensmål. I lärosätets självvärdering framgår det att på kursnivå är det den kursansvariga läraren som ansvarar för att utforma kursens specifika lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer samt att respektive ämneskollegium ansvarar för progression inom ett givet ämnesområde. Vidare skrivs i självvärderingen att det är studierektorn för högskolan som ansvarar för att säkerställa att högskoleutbildningen genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter samt examinationer. Som viktigaste grund för analysen av hur utbildningarna utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter samt examinationer lyfter man fram programrapporterna, som i sin tur till stor del bygger på kursvärderingarna. Bilden bekräftas av övriga underlag samt den dokumentation som lärosätet lämnat till granskningen av fördjupningsspåret.

Orsaken till att lärosätet har valt att inte skriva fram några lokala lärandemål i utbildningsplanerna förklarades vid platsbesöken med att högskolan råddes till detta i samband med examenstillståndsprovningen för masternivå 2019. Bedömargruppen har inga invändningar mot valet i sig, men konstaterar att lärosätet därmed valt bort möjligheten att profilera sina program mot befintliga styrkeområden i forskningen. För lärosätet gäller att tydligt kunna visa hur summan av programmets kursmål svarar mot de nationella examensmålen.

Bedömargruppen konstaterar att kopplingen mellan lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer följs upp i programrapporterna, som innehåller en utförlig sammanställning av de olika kursernas mål, lärandeaktiviteter och examinationsformer. Sammanställningarna visar

progressionen inom respektive ämnesområde och ger exempel på hur man arbetar för att stärka och tydliggöra den. Kopplingen mellan kursmålen och undervisningens och examinationens utformning är därmed säkerställd, både i de enskilda kurserna och inom respektive ämnesområde.

Hur lärosätet systematiskt säkerställer att samtliga kursmål gemensamt svarar mot de nationella examensmålen har bedömargruppen däremot inte kunnat avgöra, vare sig utifrån skriftliga underlag eller platsbesök. Lärosätet har svarat att studierektorn ansvarar för det, som ett led i delegationen att fastställa kurs- och utbildningsplaner. Lärosätet har också hänvisat till programrapporternas sammanställningar av måluppfyllelsen för respektive program.

Bedömargruppen konstaterar att programrapporterna i första hand beskriver progressionen inom ämnesområdena, men inte ger någon samlad bild av hur programmets samlade kursmål svarar mot de nationella examensmålen. Den matris som dessa innehåller beskriver förhållandet mellan kurserna inom huvudområdets olika inriktningar. Hur inriktningarna tillsammans säkrar att studenterna når programmål och nationella mål inom huvudområdet som sådant framgår däremot inte. Bedömargruppen konstaterar att programrapporterna visar hur progressionen inom inriktningarna kan följas som parallella spår, men att lärosätet saknar en matris som visar hur dessa sammantagna säkrar uppnåendet av programmålen och de nationella examensmålen. Programrapporterna kan alltså inte anses tillräckliga för att lärosätet ska kunna sägas ha en ordning som systematiskt säkerställer kopplingen mellan lokala och nationella mål. I dagsläget är det enligt bedömargruppen svårt att överblicka hur de nationella examensmålen bryts ner i olika kurser som dels samläses inom samtliga ämnesområden, dels läses separat inom varje ämnesområde för sig. Den målmatris för masterprogrammet som lärosätet hänvisade till vid ett av platsbesöken verkar inte lärarna känna till. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet inte säkerställer att kursplanernas lärandemål kompletterar varandra på sådant sätt att summan av samtliga mål motsvarar utbildningsplanens lärandemål.

Bedömargruppen efterlyser en ökad systematik i arbetet med utbildnings- och kursplanerna, som tydligt visar hur de olika kursmålen bidrar till att uppfylla programmål och därmed nationella examensmål. Lärosätet bör ta fram en målmatris för både kandidat- och masternivån, som tydliggör länkningen mellan kursmål och programmål och visar den successiva fördjupningen mot de totalt åtta nationella examensmålen. Matrisen bör finnas tillgänglig för både undervisande personal och studenter. Bedömargruppen har tagit del av lärosätets vägledning för kursansvariga, men efterlyser en samlad handläggningsordning som beskriver hur kursplaneprocessen går till från idé till fastställd kursplan och visar hur lärandemålen på kursnivå kopplas till utbildningsplanens lärandemål.

Eftersom bedömargruppen anser att lärosätet inte har visat hur man systematiskt säkerställer att kursplanemålen tillsammans uppfyller utbildningsplanens lärandemål anser vi att bedömningsgrunden inte är uppfylld.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätets 1-åriga kvalitetscykel är tillfredsställande, med god kännedom om systemet ute i organisationen, tydlig koppling till den årliga verksamhetsplanen och konkreta exempel på identifiering och åtgärdande av utvecklingsbehov. Däremot behöver kvalitetscykeln mer systematiskt kopplas till lärosätets strategiska mål. Vad utformningen av den 3-åriga cykeln konstaterar gruppen att hittills genomförda granskningar har lett till förbättringsåtgärder och att det finns en systematisk koppling mellan granskningsresultat och åtgärder. Även i denna del bedöms därför lärosätet ha tillfredsställande processer. Detta gäller

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

oavsett den kritik mot själva granskningsformerna som bedömaregruppen tidigare har framfört under bedömningsgrund 1.1 ovan.

I självvärderingen förklaras att lärosätet har delat in sitt kvalitetsarbete i två olika cykler: en 1-årig och en 3-årig. Den 1-åriga cykeln består av verksamhetsplanering och löpande uppföljning av kvalitetsarbetet, utifrån högskolans övergripande strategiska mål. Detta sker framför allt genom en årlig kvalitetsrapport, vilken i väsentliga delar är baserad på de årliga programrapporterna och genomförda kursanalyser. Den 1-åriga cykeln följer inte bara upp högskolans utbildningar, utan syftar också till att säkerställa uppnåendet av högskolans 14 övergripande strategiska mål. Programrapporternas och kvalitetsrapportens koppling till den årliga verksamhetsplanen verkar fungera tillfredsställande, och självvärderingen ger konkreta exempel på hur utvecklingsbehov har identifierats och åtgärdats.

Bedömaregruppen har läst programrapporterna för 2021 och kan konstatera att de är omfattande och belyser utbildningarna på ett fullgott sätt. Där finns också många goda ansatser till förbättringar av utbildningarna. Rapporterna lyfter fram olika områden där man föreslår förbättringsåtgärder, men eftersom en hel uppföljningscykel ännu inte genomförts är det svårt att bedöma hur åtgärderna följs upp och utvärderas. I flera fall – t.ex. i resonemangen om pedagogisk utveckling och utveckling av examinationsformer – är bedömaregruppen mening att lärosätet har genomfört goda analyser och identifierat relevanta åtgärder. Bedömaregruppen uppfattar att rutinerna är väl kända och har god förankring i ämnesmiljöerna, och intervjuerna vid platsbesöken visar att systemet leder till kontinuerlig förbättring av kurser och program. Flera medarbetare framhöll hur kvalitetsarbetet har blivit tydligare och mer strukturerat genom införandet av kursanalyser och programrapporter.

När det gäller cykelns koppling till lärosätets strategiska mål anser bedömaregruppen att systematiken kan utvecklas, exempelvis genom nyckeltal eller indikatorer som visar hur lärosätet arbetar med de 14 strategiska målen. Vid platsbesöken framkom att arbetet med programrapporterna ibland uppfattas som väl omfattande av personalen, vilket pekar på att en noggrannare uppföljning av de strategiska målen behöver hitta en enkel och lättarbetad form.

När det gäller den 3-åriga cykeln har bedömaregruppen under bedömningsgrund 1.1 ovan framfört kritik mot hur lärosätets periodiska granskningar är utformade, utifrån bedömningen att de beskrivna formerna inte uppfyller de krav på vetenskaplig bedömarkompetens och konfessionell obundenhet samt att lärosätet bör ta ett större ansvar för att de periodiska utvärderingarna följer upp studenternas måluppfyllelse. Vad gäller effekten av hittills genomförda granskningar finner dock bedömaregruppen att lärosätet säkerställer en god koppling mellan granskningsresultat och förbättringsåtgärder och att den information som granskningarna har givit har omsatts i åtgärder på ett systematiskt sätt.

Som exempel på granskningar av detta slag har lärosätet i självvärderingen och vid de två platsbesöken hänvisat dels till den examenstillståndsgranskning som UKÄ genomförde 2019, dels till den utvärdering som genomfördes 2016 av *European Council for Theological Education* (ECTE). Den senare hade fokus på Pastors- och ledarprogrammet inom Akademi för ledarskap och teologi samt Akademi för ledarskap och teologi som utbildningsinstitution och täckte endast en del av de aspekter som står i fokus för det svenska nationella utvärderingssystemet för högre utbildning. I de stycken rapporten gav information om dessa aspekter har dock denna förts vidare inom organisationen och på ett systematiskt sätt omsatts i åtgärder för förbättring. I självvärderingen framhålls bl.a. Kvalitetssäkringsrådets roll i uppföljningen av erhållna granskningsresultat.

Bedömaregruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld.

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21**3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.***Uppfylld*

Lärosätet har enligt bedömargruppen rutiner för publicering och kommunikation av uppföljnings- och utvärderingsresultat som svarar mot bedömningsgrundens krav. Både självvärderingen och platsbesöken visar att lärosätet har bra rutiner för publicering och kommunikation i form av kvalitetsrapport och programrapporter. Kvalitetsplanen och verksamhetsplanen pekar ut vilka åtgärder som genomförs med anledning av dem. Förutom att publiceras på webben behandlas rapporterna i möten med all personal, i olika rådgivande organ, samt i styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi. Även arbetet med kursvärderingar och kursanalyser innehåller en systematisk återkoppling till studenterna.

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur de årliga kvalitets- och programrapporterna kommuniceras till medarbetare, studenter och externa intressenter genom olika kanaler, från publicering på lärosätets webbplats till presentation för styrelsen, i interna råd samt för det samlade medarbetarkollegiet. Studentrepresentanter ingår i råden och i styrelsen, och företrädare för ägarsamfundet i styrelsen. Även om kvalitetssystemet nyligen fastställdes och det därmed är svårt att avgöra om kommunikationen träffar rätt målgrupper, bedömer vi att spridningen av uppföljnings- och utvärderingsresultat samt de åtgärder som genomförts med anledning av dem är ändamålsenlig och tillräckligt bred. Det bekräftades också vid platsbesöken.

Lärosätet bör även i detta sammanhang förtydliga dokumenthanteringsrutinerna, så att det klart och tydligt framgår vem som handlagt, vad som eventuellt ändrats, vem som beslutat och eventuella övergångsregler, samt var och när senaste dokumentversion har publicerats.

Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld.

3.7 Lärosätet har och tillämpar goda rutiner för antagning av studenter och doktorander, tillgodoräknanden samt för utfärdande av examensbevis. Lärosätet har även en fastställd rutin för omprövning av beslut gällande studenter och doktorander.*Uppfylld*

Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld. Lärosätet har och tillämpar rutiner för antagning, tillgodoräknande samt utfärdande av examensbevis som framstår som rättssäkra och ändamålsenliga. Lärosätet har också en etablerad rutin för omprövning av beslut om studenter.

I självvärderingen hänvisas till tre olika dokument: *Antagningsordning*, *Regler och handläggningsordning för tillgodoräknande* samt *Lokal examensordning*.

Bedömargruppen konstaterar att samtliga dokument är fastställda eller reviderade under 2021. Det är svårt att se om dokumenten har tidigare förlagor, vad revideringen gäller samt vad som ersätter vad när nya dokument arbetats fram. Under granskningens gång har exempelvis antagningsordningen reviderats ytterligare en gång. Det är oklart hur betydelsefull ändringen är och vad som ligger till grund för ändringen.

Bedömningsområde: Jämställdhet**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

Bedömaregruppen anser att lärosätet på ett tillfredsställande sätt arbetar med att säkerställa att jämställdhet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet genom likabehandlingsrådet, där representation finns från väl valda grupper på lärosätet. De har utarbetat en tydlig struktur med en gedigen likabehandlingsplan som systematiskt arbetar med jämställdhet, exempelvis i kursplanearbetet, hur studiemiljön utformas samt genom uppföljning i både kurs- och programutvärderingar. Lärosätet genomför även särskilt riktade studentenkäter om likabehandling vartannat år där jämställdhet ingår, och arbetar aktivt med att förbättra balansen av manliga och kvinnliga författare i kurslitteraturen.

Bedömaregruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet har ett likabehandlingsråd med tydligt syfte och har utformat en gedigen likabehandlingsplan som inkluderar ett systematiskt arbetar med jämställdhet, exempelvis i kursplanearbetet.
- Lärosätet har aktivt tagit till sig tidigare feedback från UKÄ om sitt jämställdhetsarbete.
- Lärosätet har konkreta rekryteringsmål från 2021 för att jämna ut fördelningen mellan könen i sin arbetsstyrka.
- Lärosätet arbetar med medvetna åtgärder för att höja kompetensen hos de kvinnliga adjunkterna.
- Lärosätet betonar vikten av att kursansvariga ska eftersträva en jämn könsfördelning av gästföreläsare.
- Lärosätet behandlar systematiskt likabehandlingsfrågor, vilket inkluderar jämställdhet i samtliga kursutvärderingar.
- Vartannat år ska en likabehandlingsenkät utföras.

Bedömaregruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör i sina periodiska granskningar beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.
- Lärosätet bör fortsätta sitt arbete med för att främja möjligheten till föräldraskap och studier.

Bedömning av bedömningsgrunden:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande

Uppfylld

Det framgår i såväl självvärdering som vid platsbesök att lärosätet har en tydlig ambition att förbättra sitt jämställdhetsarbete och att jämställdhetsperspektivet belyses inom olika processer, som kursplanearbetet, utformningen av studentmiljö, kurs- och programutvärderingarna samt genom riktade studentenkäter. Bedömaregruppen anser även att den nyligen beslutade likabehandlingsplanen ger goda förutsättningar till fortsatta förbättringar inom jämställdhetsområdet.

Självvärderingen belyser den problematik lärosätet tidigare har haft om jämställdhet, och man har sedan 2019 arbetat mer aktivt med frågan på ett sätt som bedömaregruppen anser vara metodiskt och strukturerat. Även om det är ett kort tidsperspektiv är det positivt att jämställdhetsperspektivet tydligt betonas i olika styrande dokument, som likabehandlingsplanen och i *Studenters rättigheter och skyldigheter vid ÖTH*. Även i 2021 års verksamhetsplan och i dokumentet *Vägledning för kursansvariga* finns målformuleringar för att stärka jämställdhetsperspektivet och medvetenheten om jämställdhetsfrågor på lärosätet.

Detta arbete framstår som adekvat och systematiskt, men även här vill bedömargruppen kommentera att de flesta av dokumenten lärosätet hänvisar till är så pass nyligen fastställda eller nyligen reviderade, att det försvårar bedömningen i hur systematiken fungerar i praktiken. I programrapporterna för kandidat- och masterprogrammet för läsåret 2020/21 finns inga tydliga tecken på att arbetet slagit igenom.

De konkreta exempel på olika processer som lärosätet lyfter fram i självvärderingen är goda tecken på att medvetenheten har höjts, och bedömargruppen utgår därmed från att lärosätet kommer att arbeta vidare med frågan. När det gäller utbildningens innehåll beskriver lärosätet att ett arbete med att genomlys kurslitteraturen för att eftersträva en bättre balans mellan kvinnliga och manliga författare har påbörjats, vilket bedömargruppen ser positivt på. Inför lärosätets ansökan om examenstillstånd på masternivå, genomfördes en sådan analys och bedömargruppen tolkar det som ett gott incitament till att fortsätta samma arbete på kandidatprogrammet. Inom masterprogrammet finns enligt lärosätet särskilda kurser som lyfter fram feministiska perspektiv och tolkningsstrategier, vilket lärosätet menar är ytterligare bevis på hur man arbetar med jämställdhetsfrågor. Bedömargruppen vill i detta sammanhang påpeka att feministiska perspektiv eller feministisk forskning inte handlar om miljö och jämställdhet, utan är en akademisk kompetens samt en självklar del av relevant och aktuell forskning för en teologisk utbildning. Att erbjuda feministisk litteratur och feministisk lärarkompetens är alltså en fråga om akademisk kvalitet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet visar en god medvetenhet om jämställdhetsfrågor och att det sker ett systematiskt arbete för att stärka lärosätet inom det fältet. Bedömningsområdet är därmed uppfyllt. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att vid det tillfälle när man reviderar den 3-åriga cykeln inom kvalitetssäkringsmodellen även se över likabehandlingsplanen och arbeta för att även den följer den 3-åriga cykeln.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet**

Inte tillfredsställande

Bedömargruppen anser att lärosätet har en väl fungerande dialog och samverkan med studenterna och studentkåren. Studenternas möjlighet att föra fram synpunkter på utbildningarna är goda, och formerna för kursutvärdering är tydliga och ändamålsenliga. Resultat och åtgärder återkopplas systematiskt till studenterna. Däremot finns brister i att systematiskt säkerställa studenternas rätt till inflytande i beredande och beslutande processer. Lärosätet saknar en fastställd ordning för hur studentrepresentanter kan utöva inflytande när beslut fattas om kurs- och utbildningsplaner samt kurslitteratur. Det saknas också regler för hur studentrepresentanter får möjlighet att utöva inflytande när beslut fattas av en enskild befattningshavare. Båda bristerna är betydande, och därför anser bedömargruppen att bedömningsområdet inte är tillfredsställande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet har en stark vilja till samarbete med studentkåren.
- Lärosätet har en stark informell dialoganda.
- Studenternas kursvärderingar har en central roll i kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör säkerställa att studenterna får möjlighet till inflytande vid beslut om kurs- och utbildningsplaner, inklusive beslut om kurslitteratur.

- Lärosätet bör säkerställa studenternas rätt till inflytande när beslut fattas av en enskild befattningshavare.
- Lärosätet bör i *Arbetsordningen för ALT* tydliggöra att studentkåren utser studentrepresentanter.
- Lärosätet bör tydliggöra studenternas rätt till inflytande i dokumentet *Studenters rättigheter och skyldigheter vid ÖTH*.
- Lärosätet bör involvera studenterna i de periodiska kvalitetsgranskningar som lärosätet planerar.
- Lärosätet bör ta ett tydligare ansvar för att säkerställa studentinflytandet på studiecentrum.

Eftersom lärosätet inte har egna doktorander, har doktorandperspektivet inte varit aktuellt i den här granskningen. Att lärosätet har enskild huvudman innebär att lärosätetsgranskningen inte har föregåtts av tillsynsgranskning från UKÄ.

Bedömning av bedömningsgrunden:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Inte uppfylld

Den sammantagna bedömningen är att lärosätet har en väl fungerande dialog och samverkan med studenter och studentkår, men brister i det systematiska säkerställandet av studenternas rätt till inflytande vid beredning och beslut. Bedömaregruppen konstaterar att det saknas en fastställd ordning för hur studentrepresentanter involveras och kan utöva inflytande när beslut fattas om kurs- och utbildningsplaner samt kurslitteratur. Det saknas även en fastställd ordning för studentinflytande när beslut fattas av en enskild befattningshavare vid lärosätet. Bedömaregruppen anser därför att bedömningsgrunden inte är uppfylld.

Underlagen visar att studenternas rätt till inflytande över utbildningen och studiemiljön överlag fungerar väl. Lärosätet framstår som lyhört och angeläget att lyssna på studenternas synpunkter och erfarenheter, och verkar ta tillvara de möjligheter för vardagliga, informella kontakter mellan studenter och medarbetare som dess relativa litenhet öppnar för. Atmosfären mellan studenter och personal framstod vid platsbesöken som god och öppen. Den organisation och de exempel som framkommit i underlag och vid platsbesöken uppfattas av bedömaregruppen som att lärosätet har en väl fungerande dialog med studenterna och studentkåren.

I såväl skriftliga underlag som i intervjuerna vid platsbesöken har framgått att arbetet med kursvärderingar och kursanalyser är tydligt strukturerat och rymmer systematisk återkoppling till studenterna. Svarsfrekvensen är påfallande god, och resultat från kursvärderingarna används löpande i kursutvecklingen samt genom program- och kvalitetsrapporter i den övergripande lärosätetsstyrningen. Kursvärderingarna och analyserna har därmed en central roll i det kvalitetsdrivande arbetet vid lärosätet. Vi bedömer att kursvärderingsmallen är fungerande, och ser arbetet med den som ett gott exempel på hur studenternas erfarenheter kan fångas upp för fortsatt utveckling av utbildningarna.

Självvärderingen, kvalitetsrapporten och programrapporterna ger exempel på hur studenter utövat inflytande och hur lärosätet har tagit hand om deras synpunkter. Enligt självvärderingen har lärosätet infört en smärre arvodering för att öka studenterna motivation att delta i råd och nämnder. Av studentinlagan framgår att studenterna har en stående punkt vid möten med styrelsen för Akademi för ledarskap och teologi, att möten hålls varje månad mellan studenter och lärare på varje studieort, liksom att lärosätets litenhet skapar platser för möten varje dag mellan studenter och lärare.

Sammantaget anser bedömargruppen att det finns goda förutsättningar för lärosätet att på sikt säkerställa studenternas rätt till inflytande.

I *Arbetsordning för ALT* framgår att studenterna har rätt att ha inflytande över all utbildning, och att lärosätet ska verka för att studenterna tar aktiv del i arbetet. Bedömargruppen konstaterar dock att studenterna inte får möjlighet att delta när beslut fattas om utbildnings- och kursplaner, liksom om kurslitteratur. Eftersom besluten har av stor betydelse för utbildningarna och studenternas studiemiljö är bristen allvarlig, även om studenterna har fått möjlighet att delta i det föregående beredningsarbetet. Vid platsbesöket framkom dessutom oklarheter om studenternas deltagande i utbildnings- och forskningsrådet, vars uppgift bland annat är att bereda förslag på kurs- och utbildningsplaner.

Det finns ytterligare en brist som bedömargruppen har identifierat, nämligen avsaknaden av en fastställd ordning för studentinflytande när beslut fattas av en enskild befattningshavare. I arbetsordningen för Akademi för ledarskap och teologi framgår att studenterna ska bjudas in till styrelser, nämnder, råd och andra organ som bereder ärenden och fattar beslut, men inget sägs om hur rätten till inflytande säkerställs när beslut fattas av en enskild befattningshavare. Även i det fallet är fastställandet av utbildnings- och kursplaner samt kurslitteratur illustrativt, eftersom uppgiften att fatta beslut om dessa är delegerad till studierektorn.

Bedömargruppen uppmanar lärosätet att tydliggöra hur studenternas rätt till inflytande tillgodoses vid beslut om kurs- och utbildningsplaner, inklusive kurslitteratur, liksom när beslut fattas av en enskild befattningshavare. Bedömargruppen rekommenderar också lärosätet att bereda kurs- och utbildningsplaner och kurslitteraturlistor i organ där studenterna är representerade.

Bedömargruppen saknar en sammanhållen dokumentation av studentinflytandets organisation och ansvarsfördelning. Platsbesöken visade att det på några punkter råder oklarhet om studenternas rätt till deltagande, och bedömargruppen vill uppmana lärosätet att inkludera reglerna för studentinflytande i dokumentet *Studenters rättigheter och skyldigheter*. Det finns också anledning att se över *Arbetsordning för ALT*, eftersom det inte framgår om studentrepresentanter ingår i hållbarhetsrådet, internationaliseringsrådet och rådet för informations- och kommunikationsteknologi.

Bedömargruppens intryck är att ansvaret för studentinflytandet på studiecentrumen, som har få studenter, i huvudsak faller på studentkåren. Här bör lärosätet ta ett större ansvar och verka för förbättrade förutsättningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram svårigheten att få studentrepresentanter till nämnder och råd och nämner att man infört en blygsam arvodering som stimulans, liksom aktualiserat frågan om deltagande som studentrepresentant i råd och nämnder kan ingå inom ramen för VFU inom Pastors- och ledarprogrammet. Bedömargruppen ser positivt på åtgärderna men vill uppmana lärosätet att fortsatt undersöka vad man kan göra för att stärka rekryteringen av studentrepresentanter och därmed studentinflytandet på studiecentrumen.

I *Arbetsordningen för ALT* sägs att studentrepresentanter utses genom nominering från studentkåren, vilket ger intryck av att det är lärosätet som fattar beslut om dem. Bedömargruppen vill här understryka att det är studentkåren som har rätten att utse studentrepresentanter. Lärosätet bör tydliggöra detta i arbetsordningen. I samband med fortsatt utveckling av de former för periodisk kvalitetsutvärdering av utbildningarna som beskrivs i bedömningsgrund 3.5 rekommenderas lärosätet att uppmärksamma hur studenterna kan bli delaktiga i utvärderingsprocesserna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

Bedömargruppens uppfattning är att studenterna i Pastors- och ledarskapsprogrammet får goda möjligheter till kontakt med arbetslivet. Kopplingen till arbetsliv och avnämare är stark genom lärosätets organisatoriska form, och relationen till studenternas framtida yrkesverksamhet har en framskjuten plats i lärosätets egna kvalitetsgranskningar, framför allt inom den 3-åriga kvalitetscykeln. Samtidigt konstaterar bedömargruppen att kopplingarna till arbetslivet framför allt rör sig inom ägarsamfundet och verksamheter med koppling dit. Kontakterna med arbetslivet i övrigt är få och kan utvecklas.

Högskolan ger studenterna förutsättningar att utveckla generiska förmågor knutna till utbildningens innehåll. Självvärdering och platsbesök visar att vikt läggs vid att undervisning och examination tränar studenternas intellektuella rörlighet och förmåga att reflektera, argumentera och relatera utbildningens innehåll till aktuella samhällsfrågor.

Sammantaget säkerställer lärosätet genom processer och rutiner att studenterna förbereds för ett föränderligt arbetsliv, och bedömningsområdet är därmed tillfredsställande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Företrädare för arbetslivet har plats i styrelsen och verksamhetsrådet för Akademi för ledarskap och teologi, där utbildningen diskuteras.
- Genom Pastors- och ledarskapsprogrammet får studenter som siktar på församlingstjänst goda möjligheter till kontakt med yrkeslivet.
- Kopplingen till yrkesverksamhet inom församling och samfund har en central plats i granskningarna inom lärosätets 3-åriga kvalitetscykel.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver utveckla kontakterna med arbetslivet för studenter med sikte mot yrken utanför församling och samfund.
- Lärosätet bör pröva möjligheten att involvera avnämare utanför det kyrkliga sammanhanget i den fortsatta utvecklingen av utbildningarna.

Bedömning av bedömningsgrunden:**6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.***Uppfylld***Motiveringar:**

Bedömargruppen konstaterar att lärosätets utbildningar har stark koppling till arbetslivet, framför allt verksamhet inom ägarsamfundens ram. De är representerade i styrelsen och kan därmed påverka utbildningarnas inriktning och uppläggning, och samverkan är framskriven i lärosätets mål och strategier. Om studenterna läser utbildningen vid studiecentrum sker undervisningen i lokal med anknytning till huvudmännen. Dessutom har lärosätet processer och rutiner som ser till att studenterna får möjlighet att utveckla generiska akademiska förmågor kopplade till utbildningarnas innehåll, exempelvis att tolka texter och traditioner, problematisera religiösa anspråk, granska den egna positionen samt utveckla en ansvarsfull teologisk och etisk hållning. Vi bedömer att lärosätet rustar studenterna för ett föränderligt arbetsliv, vilket innebär att bedömningsgrunden är uppfylld.

Lärosätets verksamhet förenar två ambitioner: att ge en generell akademisk utbildning inom det breda fältet teologi och religionsvetenskap samt att ge en utbildning med inriktning mot ett yrkesliv i både församling och annan verksamhet. Lärosätets mål som de återges i självvärderingen slår fast att högskolans "utbildnings- och forskningsverksamhet ska präglas av samverkan med arbetslivet, specifikt avnämarna för utbildningen". Dokumentet *Övergripande strategiska mål för högskolan inom*

Datum
2022-11-29Reg.nr
411-00151-21

Akademi för Ledarskap och Teologi framhåller att lärosätet ska "samarbeta med myndigheter, avnämare och övriga intressenter nationellt och internationellt", så att utbildningen blir relevant för kommande yrken. Lärosätets verksamhet riktar sig alltså både till generellt intresserade studenter och till studenter med siktet inställt på ett församlingsnära yrkesliv.

För studenter som planerar för ett yrkesliv inom församling och samfund erbjuder Pastors- och ledarprogrammet stora möjligheter till församlingspraktik och VFU. För dessa studenter arrangerar lärosätet även andra mötesplatser, till exempel årliga studiedagar, liksom studenterna har möjlighet att delta i samfundens årliga pastorskonferenser. Programmet inrymmer dessutom mentorskontakt och regelbundna inslag av analys och självreflektion. Om studenterna läser vid något av lärosätets studiecentrum bedrivs undervisningen normalt i lokaler med anknytning till huvudmännen, antingen i folkhögskolors eller kyrkors undervisningslokaler.

För de studenter som läser kandidatprogrammet i teologi och religionsvetenskap är möjligheterna till konkret kontakt med arbetslivet väsentligt mindre. I utbildningsplanen framgår att utbildningen "vänder sig till alla som med teologisk/religionsvetenskaplig kompetens vill arbeta i olika yrken och uppgifter i kyrka/församling och samhälle", och vid platsbesöket poängterades att utbildningen "är öppen för vem som helst". Studenterna kan välja kurser inom det socialt-diakonala terminsprogrammet *DIOS*, vilket ger möjlighet till kontakt med civilsamhällsorganisationer och samhällsinstitutioner, men i övrigt förefaller programmet sakna mötesplatser med blivande arbetsgivare eller andra företrädare för yrkeslivet. Förhållandet är likartat inom magister- och masterutbildningen, vilken i huvudsak synes vara forskningsförberedande. Bedömargruppens intryck är att forskningsdimensionen har ett tydligt företräde och att högskolan lägger ned avsevärt arbete på att förbereda studenterna för forskarutbildning vid renommerade lärosäten. Samverkan med arbetslivet utanför forskningen får inte motsvarande uppmärksamhet.

Vid platsbesöken poängterade högskolan hur studier i religionsvetenskap och teologi generellt rymmer stora möjligheter för studenterna att utveckla kritiskt och kreativt tänkande samt förmåga att värdera och bedöma. Bedömargruppens uppfattning är också att lärosätet systematiskt ser till att studenterna får utveckla kompetenser av nämnda slag. De årliga programvärderingarna av kandidat- och masterprogrammen visar att högskolan lägger vikt vid att i undervisning och examination träna studenternas intellektuella rörlighet och förmåga att reflektera, argumentera och relatera ämnet till aktuella frågor. Vid platsbesökets intervjuer framhöll lärarna att undervisningen ska fungera "integrerande" och att man för regelmässiga samtal med studenterna om tolkningsfrågor och "den ansvariga tolkaren". Att man valt att behålla B-uppsatsen är ytterligare ett exempel på hur de generiska förmågornas betydelse markeras. Bedömargruppens intryck är lärosätets arbete för att utveckla studenternas generella akademiska kompetens sker medvetet och på hög nivå.

Bedömargruppens sammantagna bild är att lärosätet har processer som möjliggör att studenterna får kontakt med arbetslivet och får utveckla generiska förmågor som förbereder dem för ett föränderligt arbetsliv. I båda fallen är dock inslagen företrädesvis knutna till ett kyrkligt sammanhang, även om det också förekommer uppgifter som relaterar till icke-kyrkliga sammanhang (till exempel att skriva en populärteologisk artikel). Trots uttalade ambitioner att ge en utbildning som är relevant i både samfund och samhälle sker anknytningen till arbetslivet huvudsakligen i Pastors- och ledarprogrammet och genom aktörer inom samfundsvärlden. Bedömargruppen menar dock att alla studenters intresse av kunskap om och kontakt med ett framtida yrkesliv behöver tillgodoses, inte bara de som siktar mot församlingstjänst. Vill högskolan ta sina principiella målskrivningar på allvar bör därför de arbetslivsrelaterade inslagen breddas, så att de an knyter till sammanhang både innanför och utanför församlingar och samfund.

Datum
2022-11-29

Reg.nr
411-00151-21

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll

Bedömning:

Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet endast kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdena Styrning och organisation samt Student- och doktorandperspektiv bedöms inte vara tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna inom två år.

Lärosätets kvalitetssystem har potential att bli ett tydligt och väl fungerande system, men är ännu i en utvecklingsfas där vissa väsentliga komponenter behöver utvecklas. Såsom det föreligger idag ter sig systemet också komplext och svåröverblickbart. Bedömningen grundar sig på det faktum att såväl bedömningsområdet Styrning och organisation som området Student- och doktorandperspektiv av bedömargruppen fått omdömet Inte tillfredsställande. I det förstnämnda fallet baserar sig omdömet bl.a. på att lärosätets former för periodisk granskning är underutvecklade och inte motsvarar vedertagna krav på vetenskaplig bedömningkompetens samt konfessionell obundenhet. Granskningarna saknar också utvärdering av studenternas måluppfyllelse.

Bedömargruppens uppfattning är att de identifierade bristerna är så pass omfattande att systemet i sin helhet inte kan ges omdömet godkänt. Samtidigt vill gruppen understryka att lärosätets kvalitetssystem som det ser ut i dag har stora förtjänster och bedöms ha goda möjligheter att säkerställa kvaliteten i utbildningarna. Lärosätet har strukturer, processer och rutiner som tillsammans lägger grund för ett systematiskt kvalitetsarbete, och det finns en klar ansvarsfördelning, med tydligt avgränsade roller och arbetsuppgifter. Systemet är kopplat till lärosätets övergripande mål och tjänar till att främja dem. Bedömargruppens bild är att lärosätet präglas av en stark och levande kvalitetskultur bland både medarbetare och studenter. Dialogen med studenterna och studentkåren framstår som mycket god, och arbetet med kursvärderingar och kursanalyser får betecknas som mönstergillt. Här är lärosätets relativa litenhet en klar fördel.

Lärosätets lärarkår kännetecknas av hög vetenskaplig kompetens. Även om resurserna för forskning i praktiken är till stor del beroende av externa finansiärer, arbetar lärosätet för att ge lärarna möjlighet till ämnesmässig kompetensutveckling, i flera fall genom doktorandstudier vid andra lärosäten. Lärarnas pedagogiska kompetensutveckling har identifierats som ett utvecklingsområde, och lärosätet har satt upp mål för förbättringsarbetet. Arbetet med infrastruktur och lärandemiljö bedrivs systematiskt. Rutinerna för rekrytering och befordran av lärare är dock i behov av utveckling. Här ser bedömargruppen brister i hur lärosätet systematiskt säkerställer att lärarkompetensen motsvarar utbildningarnas behov, och uppmanar lärosätet att lysa ut anställningar i öppen konkurrens i stället för att rekrytera inom egna nätverk.

Processerna och rutinerna för utformning, genomförande och resultatuppföljning är i många stycken utformade för att säkerställa hög kvalitet i utbildningarna. Ansvarsfördelningen är tydlig, och studenterna uppmanas att ta aktiv del i lärandeprocesser och examination. Lärosätet samlar systematiskt in information om utbildningarna och har en förbättringscykel, där resultat från såväl studenternas kursvärderingar och lärares kursanalyser som mer omfattande granskningar utförda av externa bedömare läggs till grund för förbättringar av utbildningarna. Lärosätet tillämpar rättssäkra och

ändamålsenliga rutiner för antagning, tillgodoräknande och utfärdande av examensbevis. Lärosätet har en etablerad rutin för omprövning av beslut för studenter och doktorander.

Vad gäller kopplingen mellan nationella mål, program mål och kursmål anser bedömargruppen dock att det finns skäl för kritik. Kopplingen mellan lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer inom respektive kurs bedöms vara säkerställd, men lärosätet har inte kunnat visa hur man säkerställer att studenterna efter genomförd utbildning har nått samtliga nationella examensmål. Lärosätet uppmanas att förstärka systematiken i arbetet med att koppla de lokala utbildningsmålen till de nationella examensmålen.

Bedömargruppen anser att lärosätet på ett tillfredsställande sätt arbetar med att säkerställa att jämställdhet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet har inrättat ett likabehandlingsråd, som arbetar aktivt med jämställdhet och där representation finns från hela lärosätet, inklusive studenter. Rådet har tagit fram en likabehandlingsplan som ger systematik åt arbetet med jämställdhet.

När det gäller student- och doktorandperspektivet uppfattar bedömargruppen att lärosätet har en väl fungerande dialog med studenter och studentkår, men konstaterar att det finns brister i det systematiska säkerställandet av studenternas rätt till inflytande i beredande och beslutande processer. Studenternas möjlighet att föra fram synpunkter på utbildningarna är goda, och samarbetsviljan är stark hos både lärosätet och studentkåren. Det saknas dock en fastställd ordning för hur studentrepresentanter kan utöva inflytande vid beslut om kurs- och utbildningsplaner samt kurslitteratur, liksom för hur studentrepresentanter får möjlighet att utöva inflytande när beslut fattas av en enskild befattningshavare. Mot bakgrund av de sistnämnda omständigheterna får området sammantaget bedömningen Inte tillfredsställande.

Lärosätet har genom sin organisatoriska form en stark koppling till arbetslivet, framför allt inom ägarsamfunden bakom Akademi för ledarskap och teologi. Kopplingen speglas i styrningen och planeringen av utbildningarna, som ger studenterna goda möjligheter till kontakt med framtida arbetsliv och systematiskt låter dem utveckla generiska förmågor knutna till utbildningens innehåll. Relationen till studenternas framtida yrkesverksamhet har också en tydlig plats i lärosätets egna kvalitetsgranskningar. Lärosätet säkerställer genom processer och rutiner att studenterna förbereds för ett föränderligt arbetsliv, och vi bedömer att bedömningsområdet är tillfredsställande. Samtidigt konstaterar vi att kopplingarna till arbetslivet framför allt rör sig inom ägarsamfunden och deras närhet. Kontakterna med arbetslivet i övrigt kan utvecklas.

Eftersom det redovisade kvalitetssystemet infördes först våren 2021, är det svårt att avgöra hur effektivt det är. Bedömargruppen konstaterar att det finns en rad goda exempel på hur olika processer och rutiner har bidragit till att identifiera brister och formulera åtgärder, framför allt i programrapporterna och kvalitetsrapporten. Men eftersom en hel förbättringscykel ännu inte har genomförts återstår ännu att bedöma systemets fulla verkningkraft.

Bilaga 1

Schema för det första platsbesöket

Dag 1 Torsdag 3:e mars

Tid	Aktivitet	Medverkande
12:30- 13:15	Intervju med lärosätets ledning	Rektor Prorektor Administrativ chef
13:15- 13:30	Bedömargruppen sammanträder	
13:30- 14:15	Intervju med studentkåren och studenter	Ordförande Vice ordförande Ytterligare representant för studentkårens styrelse Representant från akademiska program
14:15- 14:45	Bedömargruppen sammanträder + fika	
14:45- 15:30	Intervju med ansvariga för utbildningarnas genomförande	Studierektor för högskolan Ämnesansvarig för BV, PT samt ST
15:30- 15:45	Bedömargruppen sammanträder	

15:45- 16:30	Intervju med lärarrepresentanter	Två representanter vardera från de tre ämneskollegierna (BV, PT, ST)
-----------------	----------------------------------	--

Dag 2 fredag 4:e mars

Tid	Aktivitet	Medverkande
08:30- 09:00	Intervju med central samordnare för kvalitetssäkring	Kvalitetssamordnare 2 ledamöter från KSR (rektor, adm chef)
09:00- 09:15	Bedömargruppen sammanträder	
09:15- 10:00	Intervju med ansvarig för forskningsverksamheten	Forskningsledare 2 ledamöter från UFR (rektor, studierektorer, foledare samt ev ytterligare personer)
10:00- 10:15	Bedömargruppen sammanträder	
10:15- 11:00	Intervju med representanter från lärosätets styrelse	Styrelseordförande (om möjligt) samt 2-3 styrelseledamöter
11:15- 11:45	Avslutande samtal med lärosätets ledning	Rektor Prorektor Administrativ chef

Bilaga 2

Schema för det andra platsbesöket Örebro Teologiska högskola 11 maj 2022

09:00- 10:00	<i>Företrädare för ämneskollegier och lärarlag. Lärosätet ombes föreslå 4-5 lärare med erfarenhet av detta arbete.</i>
10:00- 10:15	Bedömargruppen sammanträder
10:15- 11:15	<i>Studierektor för högskolan samt ämnesföreträdare för bibelvetenskap, kyrko-/missionsstudier resp. tro- och livsåskådningsvetenskap</i>
11:15 - 12:45	LUNCH
12:45- 13:45	<i>Studentrepresentanter från både Campus Örebro och en eller flera studiecenter</i>
13:45- 14:00	Bedömargruppen sammanträder
14:00- 15:00	<i>Företrädare för kursansvariga, lärare, studievägledare och studieledare från både Campus Örebro och studiecenter (Max 6 personer, föreslås av lärosätet)</i>
15:00- 15:30	<i>Rektor och kvalitetssamordnare</i>

Bilaga 3

Delning av preliminärt yttrande

Rektor

Avdelning
UtvärderingsavdelningenHandläggare
Sebastian Steele
+46 8 563 086 10
Sebastian.steele@uka.se

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro teologiska högskola

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringsarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets kommentarer:

I synpunkterna nedan benämns bedömargruppen ”BG”.

Vi har noterat att bedömargruppens yttrande i Word-format kan variera i sidhänvisning beroende på i vilket operativsystem och program det öppnas i. Vi har därför sparat yttrandet i en PDF-fil som vi sänder till Sebastian Steele för tydlighetens skull.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	6	<p>BG skriver: ”liksom i kopplingen mellan nationella mål, program mål och kursmål . . .”</p> <p>Denna kritik återkommer på en rad ställen i yttrandet. Som klargörs nedan (t.ex. i anslutning till sid. 15, stycke 1, rad 2-3 och sid. 19, stycke 1-4) framgår det av bedömningsunderlaget att lärosätet arbetar systematiskt med ”koppling mellan nationella mål, program mål och kursmål”. Lärosätet yrkar på att denna del av meningen stryks.</p>
2	1	4-5	<p>BG anger följande utvecklingsområde: ”Utvärdering av studenternas måluppfyllelse bör integreras i den 3-åriga utvärderingscykeln.”</p> <p>Som lärosätet klargör nedan (i anslutning till sid. 3, stycke 3, rad 1-4) ingår studenternas måluppfyllelse som en central del i kvalitetssäkringssystemet. Lärosätet yrkar på att utvecklingsområdet stryks.</p>
2	1	11	<p>BG identifierar följande utvecklingsområde i bedömningsområdet Styrning och organisation: ”Lärosätet bör systematisera anpassningar för individuella studenter.”</p> <p>Detta utvecklingsområde verkar närmast vara kopplat till bedömningsområde 2 (förutsättningar) och specifikt till bedömningsgrund 2.3 samt 2.4. Lärosätet undrar därför om denna punkt kan ha placerats fel i BG:s yttrande. Lärosätet bemöter vidare kritiken på punkterna 2.3 och 2.4 nedan och vill hävda att uppföljning av enskilda studenter genom individuell vägledning och erbjudande om särskilt stöd på campus och studiecentra sker systematiskt (2.3) och att eventuella anpassningar för individuella studenter (2.4) följer lärosätets bestämda rutiner (se nedan). Lärosätet anser således att utvecklingsområdet bör strykas.</p>
2	4	3-4	<p>BG skriver: ”...en enskild utbildningsanordnare som erbjuder utbildning för tjänst inom Pingst – fria församlingar i samverkan, Evangeliska frikyrkan och Svenska Alliansmissionen.”</p> <p>Lärosätet erbjuder inte endast utbildning för tjänst inom dessa samfund.</p> <p>Förslag på formulering: ”...en enskild utbildningsanordnare som erbjuder utbildning för tjänst främst inom Pingst – fria församlingar i samverkan, Evangeliska frikyrkan och Svenska Alliansmissionen.”</p>
3	3	1-4	<p>BG påtalar att ”flera delar av systemet är otillräckligt utvecklade. Det gäller kopplingen mellan nationella mål, program mål och kursmål” vilket lärosätets processer inte skulle säkerställa på ett systematiskt sätt. Denna kritik återkommer sedan i en enskild punkt på sidan 15 och på sidan 18–19 under 3.4 (se nedan).</p> <p>Lärosätet jobbar dock systematiskt med att följa upp hur kurserna bidrar till nationella mål, program mål och kursmål. Det systematiska arbetet med nationella mål, program mål och kursmål speglas specifikt i del 5 av</p>

			respektive programrapport under rubriken ”Måluppfyllelse, progression, utvecklingsbehov och planerade åtgärder” och i ingående detalj i respektive bilaga 1 som innehåller precis sådana målmatriser som BG menar att lärosätet saknar (se nedan). Vi antar att BG helt enkelt har förbisett dessa avsnitt av programrapporterna med bilagorna (målmatriserna). Dokumenten har namnen ”Programrapport kandidatprogram i teologi 2020-2021” respektive ”Programrapport masterprogram i teologi 2020-2021”.
5	5	1-4	<p>BG säger att man ”ser i praktiken en risk för dubbelkommando i uppdragen till studierektorn och kvalitetssamordnaren” samt ”i kvalitetsrapporten ingår likafullt uppdrag som gör att kvalitetssamordnaren fungerar styrande i organisationen”.</p> <p>Lärosätet påpekar att kvalitetssamordnarens uppgift är att vara en oberoende granskare och rådgivare, författa en kvalitetsrapport utifrån gällande kvalitetssäkringspolicy i vilken föreslås kvalitetshöjande åtgärder. Som framgår av självvärderingen (t.ex. sidan 44) så behandlas och beslutas underlaget för kvalitetsrapporten med handlingsplan av kvalitetssäkringsrådet där rektor, administrativ chef och studentledamöter ingår, dvs. kvalitetssamordnaren tar inga egna formella beslut om kvalitetshöjande åtgärder. De åtgärder som rör studierektorns ansvarsområde sammanfaller i stort med de utvecklingsområden som studierektor identifierat i respektive programrapport i underlaget.</p>
7	3	4-6	<p>BG skriver att ”arbetet med likabehandling lett till en rad åtgärder baserade på en externt initierad kartläggning – bland annat har man bildat ett likabehandlingsråd.”</p> <p>Som framgår av självvärderingen (sid. 39) begärde Diskrimineringsombudsmannen ett yttrande i februari 2021, om det är denna ”externt initierade kartläggning” som BG åsyftar. Lärosätet vill påpeka att ett likabehandlingsråd, som tagit fram en likabehandlingspolicy med handlingsplan, bildats på ett tidigare stadium. Lärosätet har inte fått någon återkoppling från DO sedan yttrandet skickades in 1/3 2021, så denna externt initierade kartläggning har ännu inte lett till ytterligare åtgärder.</p>

Bedömningsområde: Förutsättningar			Korrigerig
Sida	Stycke	Rad	
8	5	3-4	<p>BG skriver att ”...läraernas möjlighet till forskning i praktiken är helt beroende av extern finansiering”.</p> <p>Med extern finansiering avses inom högre utbildning inte de anslag som beviljas inom ramen för de årliga anslagen i statsbudgeten utan övriga anslag som beviljas av externa fonder och stiftelser mm. Lärosätet erhöll 1.546.000 kr ”för att stärka forskningen och forskningsanknytningen vid högskolan” enligt Regleringsbrev för budgetåret 2022. Det är dessa anslag som utgör basanslag för enskilda</p>

			<p>lärares forskningstid i sina tjänster och som säkerställer forskningsanknytningen inom högskolan enligt intentionen i regleringsbrevet. Det är alltså felaktigt och missvisande att framställa det som att forskning är ”helt beroende av extern finansiering”. Vi är medvetna om att Regleringsbrevet inte ingår i bedömningsunderlaget men statliga anslag för forskning är en grundläggande förutsättning för verksamheten vid samtliga universitet och högskolor. Formuleringen saknar saklig grund och bör strykas.</p> <p>Förslag på ny formulering (från rad 2): ”Arbetet har varit framgångsrikt och lärarkåren har idag god eller hög forskningskompetens och det råder därmed goda förutsättningar för utbildningarnas nära anknytning till forskning.”</p>
9	4	3-5	<p>BG skriver: ”Det institutionella systemet verkar präglad av tillfälliga lösningar för finansiering av forskning och tilldelning av tid för forskning.”</p> <p>Som framgår av punkten ovan är varken finansiering av forskning eller tilldelning av forskningstid präglad av tillfälliga lösningar utan vilar på årliga statsanslag samt riktlinjer för respektive lärartjänst. Vi yrkar på att meningen stryks.</p>
10	6	2-3	<p>BG skriver återigen att ”...för att utveckla ämneskompetens är helt beroende av extern forskningsfinansiering.”</p> <p>Se kommentar ovan.</p> <p>Förslag på ny formulering (från rad 2): ”Det gäller även om resurserna är begränsade och insatserna för att utveckla ämneskompetens är beroende av de begränsade forskningsanslag som följer antalet utbildningsplatser.”</p>
11	2	11	<p>BG skriver: ”Samtalet ska leda till ett avtal om mål och anpassning.”</p> <p>Enligt självvärderingen sid.22 ska samtalen leda till en överenskommelse, inte ett avtal. Lärosätet yrkar därför på att ”avtal” ska ersättas med ”överenskommelse”.</p>
11	5	6-8	<p>BG skriver: ”Enligt bedömargruppen befinner sig de tre lärosätena på mycket olika nivå, från ett forskningsintensivt bredduniversitet som Göteborgs universitet, till två norska lärosäten utan vetenskaplig status.”</p> <p>Lärosätet efterlyser större tydlighet vad gäller formuleringen ”utan vetenskaplig status”. Lärosätena ifråga har sedan länge nationellt examenstillstånd och utbildning upp till avancerad nivå, vilket förutsätter vetenskaplig status.</p>
12	1	1-3	<p>BG skriver att ”..., men rektorn kan ge ekonomiskt bidrag och undervisningsfri tid för forskare som ansöker om det. Det verkar inte finnas någon fast årlig pott, så att summan som tilldelas är behovsprövad.”</p>

			<p>Detta stämmer inte (se kommentar om årligt forskningsanslag enligt Regleringsbrevet ovan). Den angivna bisatsen bör därför strykas.</p>
12	1	8-11	<p>BG skriver att ”Utifrån underlagen och platsbesöken verkar ordningen präglas av tillfälliga lösningar. Det kan hänga samman med att lärosätet först och främst fokuserar på utbildning och att forskningen spelar mindre roll. Eftersom lärosätet vill satsa mer på forskning, bör det tas fram tydligare system för att främja möjligheten till kompetensutveckling.”</p> <p>Detta stämmer inte med de underlag som skickats in. I självvärderingen anges på sid. 23:</p> <p>”Samtliga undervisande lärare har kompetensutvecklingstid i sin tjänst. I personaldelen av budgeten för verksamhetsåret 2020 respektive 2021 finns således ett utrymme för forskning och kompetensutveckling om ca. 10% för adjunkter, 20% för lektorer och 30% för professorer utöver riktade satsningar.”</p> <p>Att forskningstid i praktiken fördelas enligt de nivåer som anges i självvärderingen styrks av dokumentet ”Översikt över lärare inklusive undervisning” som även anger forskningstid och som skickats in på begäran som kompletterande underlag februari 2022.</p> <p>Lärosätet yrkar därför på att rad 8-11 stryks.</p>
13	2	6–8	<p>BG anser att ”flera processer för uppföljning av enskilda studenter har en informell prägel som kan bidra till särbehandling”.</p> <p>Lärosätet undrar vad ”flera processer” syftar på. Studievägledning och lärandestöd, samt särskilt stöd för studenter med funktionsnedsättning är formaliserat, så som det beskrivs i självvärderingen, sidan 24, stycke 2–3. BG noterar till exempel i yttrandet (sid. 12, ”Särskilt stöd ger lärosätet till studenter med olika former av funktionsnedsättning, vilket totalt berör cirka 23 studenter.” I självvärderingen anges på sid. 24 att det totala antalet inte är ”cirka” utan exakt 23 studenter ”enligt senaste kvalitetsrapporten” som ingår i underlaget. Detta är endast ett exempel och belägg för att lärosätet har formella processer för uppföljning av enskilda studenter. Det är å andra sidan också så att det finns en informell prägel vad gäller uppföljning, dvs. att studenter har nära tillgång till kontaktlärare/studiesamordnare/studievägledare och självmant kan söka stöd, men den formella uppföljningen säkerställer rättssäkerhet. Här vill lärosätet slutligen hänvisa till likabehandlingsplanen som ingår i bedömningsunderlaget och alla de åtgärder som vidtagits för att utvärdera och säkerställa ”likabehandling i studiemiljön på campus och studiecenter” vilket också inkluderar regelbundna enkäter om likabehandling.</p>
13	6	2–11	<p>BG påtalar att lärosätet tillämpar ”tillfälliga lösningar för enskilda studenter” och konkretiserar: ”Ett exempel som togs upp vid platsbesöken är att studenter som behövde extra stöd för att kvalificera</p>

			<p>sig för antagning till det teologiska kandidatprogrammet, fick en specialdesignad kurs som gav dem nödvändiga förkunskaper.”</p> <p>Detta är direkt felaktigt och bygger på missförstånd. Enligt närvarande studierektor diskuterades på intervjun vid platsbesöket progression i språkkurser (gammaltestamentlig hebreiska/nytestamentlig grekiska) i relation till <i>masterprogrammet</i>, inte kandidatprogrammet. Lärosätet har inte utformat specialdesignade kurser för att hjälpa studenter att bli antagna till det teologiska <i>kandidatprogrammet</i>. Det som däremot påtalades under intervjun var att för ett par studenter har lärosätet gett dispens och tillträde till programmet utan att de uppfyllt de formella förkunskapskraven gällande bibliska språk, dock under förutsättning att de läser in detta under programmets första termin (enligt gällande utbildningsplan för masterutbildningen går det bra att räkna in upp till 30hp kurser från grundnivå). Studenterna ifråga har då ansökt om undantag, behandlingen av dessa ärenden har följt rutiner för ansökningar om undantag, och i några fall har kurser utformats för att möjliggöra denna inläsning (till exempel en kurs om Jona bok som från början inte fanns med i tjänsteplaneringen inför läsåret). Givetvis togs denna kurs (och dess kursplan) fram i samråd med studierektor. Lärosätet yrkar på att stycket revideras.</p>
14	1	1-10	<p>BG skriver: ”Bedömargruppen konstaterar att lärosätet i huvudsak har tillfredsställande processer och rutiner för utformning, genomförande och resultatuppföljning som säkerställer hög kvalitet i utbildningarna. Vad gäller kopplingen mellan nationella och lokala mål i 3.4 har dock gruppen funnit brister. Bristerna rör en av områdets centrala bedömningsgrunder, men då de inskränker sig till endast en av dessa får bedömningsområdet i sin helhet omdömet <i>tillfredsställande</i>. Bedömargruppen menar att lärosätet inte säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs med tydlig koppling mellan kursmål, programmål och nationella mål. Kopplingen mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer inom respektive kurs är däremot säkerställd. Men lärosätet har inte kunnat redovisa systematiska processer och rutiner som säkerställer att studenterna efter genomförd utbildning har nått samtliga programmål och nationella examensmål. Bedömningsgrunden är därför inte uppfylld.”</p> <p>Lärosätet bemöter nedan kritiken kopplad till bedömningsgrund 3.4 i detalj nedan. Lärosätet yrkar på att detta stycke omformuleras enligt följande: ”Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har tillfredsställande processer och rutiner för utformning, genomförande och resultatuppföljning som säkerställer hög kvalitet i utbildningarna.”</p>
14	2	5-6	<p>BG skriver: ”Lärosätet har också en etablerad rutin för att ompröva beslut om studenter och doktorander.”</p> <p>Lärosätet föreslår att ”doktorander” stryks då lärosätet saknar forskarutbildning och doktorander.</p>
14	3	4-5	<p>BG skriver: ”Lärarna får i mån av resurser möjlighet till forskning, och de uppmuntras att anknyta till egen forskning i undervisningen.”</p>

			Mot bakgrund av ovanstående påpekande om årliga forskningsanslag och avsatt tid för forskning i tjänster föreslår lärosätet följande korrigerig: "Lärarna får möjlighet till forskning enligt gällande riktlinjer och uppmuntras att anknyta till egen forskning i undervisningen."
--	--	--	---

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
15	1	2–3	<p>BG anger följande utvecklingsområde: "Lärosätet saknar en systematisk koppling mellan kursmål, programmål och nationella examensmål. Lärosätet bör ta fram en matris som tydliggör kopplingen."</p> <p>Lärosätet menar att detta är ett faktafel som troligen bygger på att BG inte beaktat en del av bedömningsunderlaget, specifikt programrapporternas respektive avsnitt 5 samt bilaga 1. Lärosätet har alltså redan sådana matriser (se nedan). Lärosätet yrkar på att denna punkt helt ska strykas samt att delar av 3.4 (se nedan) ska revideras. Därmed hoppas lärosätet att bedömningsgrunden 3.4 ska anses uppfylld.</p>
15	1	4–5	<p>BG anger följande utvecklingsområde: "Lärosätet saknar en systematik i processen för att ta fram kursplaner. Lärosätet bör ta fram en dokumenterad handläggningsordning."</p> <p>Lärosätet menar att detta är ett faktafel som troligen bygger på att BG inte beaktat en del av bedömningsunderlaget och anser att punkten ska strykas. Det saknas inte en systematik och dokumenterad handläggningsordning i processen för att ta fram kursplaner (se nedanstående korrigerig i anslutning till sid. 19, stycke 3, rad 6–8).</p>
15	6	1–4	<p>BG påpekar att det inte framgår "hur de olika kursplanernas lärandemål kompletterar varandra så att de motsvarar utbildningsplanens lärandemål". Och vidare att det är "för bedömargruppen oklart hur lärosätet säkerställer systematiken för hur nya kursplaner växer fram från idé till fastställande."</p> <p>Lärosätet menar att detta är ett faktafel som troligen bygger på att BG inte beaktat en del av bedömningsunderlaget, specifikt programrapporternas respektive avsnitt 5 samt bilaga 1 där det framgår hur de olika kursplanernas lärandemål kompletterar varandra så att de motsvarar utbildningsplanernas lärandemål som i sin tur är helt i linje med de nationella examensmålen så som lärosätet angivit i självvärderingen på sid. 27 i första stycket. Vidare har lärosätet säkerställt systematiken för hur nya kursplaner tas fram och fastställs vilket vi här beskriver i anslutning till yttrandets sid. 19, stycke 3, rad 6–8 (se nedan).</p>

18	1	1–7	<p>BG skriver: ”Bedömargruppen anser att lärosätet inte säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs med tydlig koppling mellan kursmål, programmål och nationella mål. Kopplingen mellan kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer inom de olika kurserna bedöms vara systematiskt säkerställd, liksom kopplingen mellan kurserna inom respektive ämnesområde. Men lärosätet har inte kunnat redovisa processer och rutiner som säkerställer att studenterna efter genomförd programutbildning har nått samtliga nationella examensmål. Bedömningsgrunden är därför inte uppfylld.”</p> <p>Lärosätet anser att kritiken bygger på faktafel och vill först hänvisa till sidan 33–34 i självvärderingen, i synnerhet följande:</p> <p>“Kvalitetssäkringen i förhållande till frågan tar sig främst uttryck genom programrapporterna som mynnar ut i kvalitetshöjande åtgärder. Programrapporterna för grundnivå respektive avancerad nivå redovisar, analyserar och värderar således studenternas måluppfyllelse i detalj i förhållande till nationella examensmål och hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination. De senaste rapporterna påvisar en tydlig koppling mellan nationella mål, lärandeaktiviteter och examinationer.” (sid. 33)</p> <p>I detta stycke och på andra ställen i detta avsnitt av självvärderingen hänvisar lärosätet till programrapporterna som också har ingått i bedömningsunderlaget och dokumenten har följande namn: ”Programrapport kandidatprogram i teologi 2020-2021” respektive ”Programrapport masterprogram i teologi 2020-2021.”</p> <p>Som belägg för det som sägs i citatet från självvärderingen hänvisar lärosätet alltså till avsnitt 5 i respektive programrapport, samt respektive bilaga 1 till programrapporterna som också innehåller sådana målmatriser som BG specifikt efterfrågar som om de inte finnes.</p>
19	1-4	Samtliga	<p>BG riktar i fem stycken kritik som har att göra med att lärosätet inte arbetar systematiskt för att säkerställa att utbildningarna svarar mot nationella examensmål. BG ”efterlyser en ökad systematik i arbetet med utbildnings- och kursplanerna, som tydligt visar hur de olika kursmålen bidrar till att uppfylla programmål och därmed nationella examensmål. Lärosätet bör ta fram en målmatris för både kandidat- och masternivån, som tydliggör länkningen mellan kursmål och programmål och visar den successiva fördjupningen mot de totalt åtta nationella examensmålen.”</p> <p>Lärosätet vill utöver hänvisning till självvärderingen (sid. 33–34) alltså återigen påpeka att sådana målmatriser för respektive program redan är framtagna och ingår i bedömningsunderlaget (samt har</p>

		<p>refererats till vid ett av platsbesöken, vilket framgår av BG:s yttrande på sidan 19).</p> <p>Matriserna finns i bilaga 1 i ”Programrapport kandidatprogram i teologi 2020-2021” respektive bilaga 1 i ”Programrapport masterprogram i teologi 2020-2021”.</p> <p>I själva programrapporterna samt sist i målmatriserna identifieras således utvecklingsområden som ska följas upp systematiskt. (Dessa utvecklingsområden tas sedan också upp i kvalitetsrapporten.)</p> <p>Lärosätet vill slutligen här tillägga det som nämns i självvärderingens inledning på sidan 3:</p> <p>”Den senaste omfattande granskningen av lärosätet och utbildningen på avancerad nivå skedde i och med examenstillståndsansökan för magister- och masterexamen, vilken beviljades då sakkunniga bedömt att ’Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola . . . har de förutsättningar som krävs för att ge en examen på masternivå och att utbildningen uppfyller kraven i högskolelagen och de examensmål som anges i ’högskoleförordningen’ (hela yttrandet är tillgängligt i UKÄ Direkt).” En identisk formulering finns i yttrandet om magisternivå.</p> <p>I samband med ansökan om examenstillstånd för magister- och masterexamen har alltså lärosätet beskrivit och analyserat hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination inklusive målmatriser som kopplar till de nationella examensmålen och så som framgår av självvärderingen har sakkunniga ansett att ”utbildningen uppfyller . . . de examensmål som anges i högskoleförordningen.”</p> <p>UKÄ har också i bedömningsunderlaget för BG gjort dessa yttranden tillgängliga i sin helhet där de har namnen ”yttrande-teologi-magister.pdf” och ”yttrande-teologi-master.pdf” (båda yttranden kom i början av 2019). I dessa yttranden slår sakkunniga fast att ”Aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande” (sid. 11 i yttrande-teologi-master; motsvarande formulering finns i yttrande om magister).</p>	
19	3	6–8	<p>BG skriver: ”Lärosätet bör också ta fram en samlad handläggningsordning som beskriver hur kursplanprocessen går till från idé till fastställd kursplan och visar hur lärandemålen på kursnivå kopplas till utbildningsplanens lärandemål.”</p> <p>Lärosätet har en handläggningsordning för hela kursplanprocessen, så som påpekas på sidan 28 i självvärderingen:</p>

			<p>”Varje kursansvarig lärare ansvarar för att utforma och revidera sin kursplan med lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer kopplade till dessa mål. Därefter behandlas kursplanerna inom ett ämnesområde (t.ex. bibelvetenskap) i respektive ämneskollegium för att senare skickas till studierektor som granskar alla kursplaner i sin helhet innan de fastställs.</p> <p>Det finns en speciell <i>Vägledning för kursansvariga</i> till stöd för lärare som detaljerat beskriver arbetet med allt som rör kurserna, lektionsplanering, genomförande, uppföljning och vidareutveckling.” (sid. 28)</p> <p>Lärosätet har inte själv kunnat välja vilka bilagor som ska skickas in i bedömningsunderlaget utan har fått en given lista och sedan har BG efterfrågat kompletterande dokument. Dokumentet ”Vägledning för kursansvariga” som i detalj beskriver arbetet med kursplaner och utformning av dess innehåll har inte efterfrågats, så lärosätet kan i detta yttrande endast hänvisa till självvärderingens beskrivning av ordningen samt hänvisningen till dokumentet som i detalj beskriver ordningen (sid. 28).</p>
19	3	8–10	<p>BG skriver: ”Lärosätet bör även ta fram en form av riktlinje eller annat dokument där det fastställs hur lärosätet definierar olika begrepp, som område, huvudområde, inriktningar och ämnesområden.”</p> <p>Lärosätet har endast examenstillstånd inom området Teologi och i den lokala examensordningen samt i respektive utbildningsplaner på grundnivå och avancerad nivå anges huvudområde, inriktningar och ämnesområden.</p> <p>Vad gäller riktlinjer eller annat dokument som fastställer hur lärosätet definierar olika begrepp hänvisas till sidan 26–27 i självvärderingen där det framgår att lärosätet har ett ”styrdokument <i>Rutin för utformning, inrättande och nedläggning av utbildning</i> som utformats av kvalitetssamordnaren och beslutats av rektor” (sid. 26).</p> <p>Detta styrdokument har inte begärts av UKÄ eller BG i bedömningsunderlaget, men å andra sidan sammanfattas innehållet i självvärderingen på angivna sidor:</p> <p>”Utformning av utbildningar</p> <p>De teologiska utbildningarna beskrivs i respektive utbildningsplan. Rutiner och bestämmelser kring de generella examina som kan utfärdas anges i dokumentet <i>Lokal examensordning vid ÖTH</i>. Utbildningsplaner och examensordning ses över och revideras vid behov vartannat år (eller om utbildningen ändras) av högskolans studierektor i dialog med UFR och fastställs därefter av rektor. Beslut om inrättande av nya inriktningar/profiler inom ramen för</p>

		<p>befintliga utbildningsprogram med tillhörande examenstillstånd fattas av rektor efter behandling i UFR, VL och KSR.</p> <p>[. . .]</p> <p>Inrättande av utbildningar</p> <p>Då Örebro teologiska högskola (ÖTH) är en enskild utbildningsanordnare måste man ansöka om tillstånd för alla examina hos regeringen som sedan skickar ansökan till UKÄ för prövning. Det är ALTs styrelse som fattar beslut om att ansöka om examenstillstånd och att inrätta ny utbildning efter förslag från rektor. Till ett sådant förslag till styrelsen ska fogas ett beslutsunderlag (max 10 sidor med 12 punkter) som behandlats av UFR och KSR. Beslutsunderlaget ska ange följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benämning av utbildningsprogram inklusive huvudområde och inriktning(ar) • Benämning av examen . . .” <p>Självvärderingen hänvisar till relevanta dokument vad gäller utformning av utbildningar (utbildningsplaner, lokal examensordning) och inrättande av utbildningar (vars beslutsunderlag innehåller benämning av programmet inklusive huvudområde och inriktningar).</p> <p>Till sist vill vi referera till sakkunnigas yttrande i samband med ansökan om examenstillstånd för magister- och masterexamen i teologi, vilket UKÄ gjort tillgängliga i bedömningsunderlaget. Av båda dessa yttranden (på första sidan av bilaga 1 i respektive dokument) framgår att de båda huvudområdena för magister- och master ”är väl definierade såväl nationellt som internationellt utifrån de etablerade forskarutbildningsämnen som ingår däri, och båda ryms naturligt inom den vidare områdesbenämningen ’teologi’.”</p> <p>Utomstående granskningar är avgörande för kvalitetssäkringsarbetet och i denna bedömning av sakkunniga som lett till beviljat examenstillstånd på avancerad nivå bekräftas lärosätets definition av begrepp, så som område, huvudområde, inriktningar och ämnesområden. Detsamma kan sägas om tidigare granskningar av UKÄ av utbildningen på grundnivå.</p>	
21	6	3-4	<p>BG skriver: “Lärosätet har också en etablerad rutin för omprövning av beslut om studenter och doktorander.”</p> <p>Lärosätet föreslår att ”och doktorander” stryks då lärosätet saknar forskarutbildning och doktorander.</p>

Bedömningsområde: Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
26	6	4-5	<p>BG skriver: "Om studenterna läser utbildningen vid studiecentrum sker undervisningen ofta i samfundens lokaler."</p> <p>Det stämmer inte att undervisningen sker i samfundens lokaler, utan i lokal med anknytning till huvudmännen.</p> <p>Förslag till ny formulering: "Om studenterna läser utbildningen vid studiecentrum sker undervisningen i lokal med anknytning till huvudmännen."</p>
27	1	2-3	<p>BG skriver: "Om studenterna läser vid något av lärosätets studiecentrum bedrivs undervisningen normalt i ägarsamfundens lokaler, enligt självvärderingen."</p> <p>Självvärderingen anger inte att undervisningen sker i ägarsamfundens lokaler.</p> <p>Förslag till ny formulering: "Om studenterna läser vid något av lärosätets studiecentrum bedrivs undervisningen normalt i lokaler med anknytning till huvudmännen, antingen i folkhögskolors eller kyrkans undervisningslokaler."</p>